

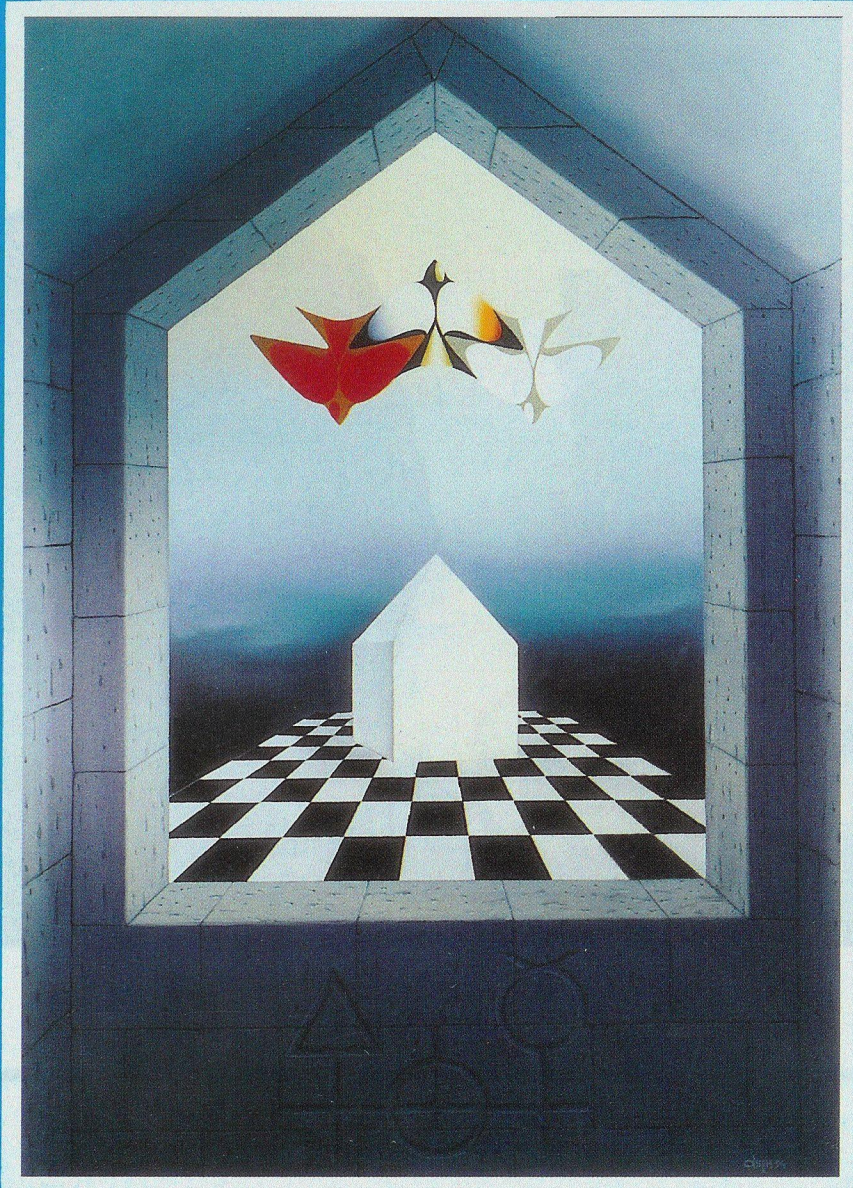
TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 3

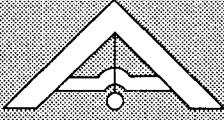
MART 1995

SAYI: 16

TEOMAN SÜDOR K.
ÇIRAKLIK TEZİ

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fiilen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZYİA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 3

SAYI : 16

MART 1995

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	
3. Büyük Üstat Mesajı	Can ARPAÇ
10. Eski Mason Dergilerinden	Suha UMUR
12. Temel Atma ve Merasimi ve İnşaatla İlgili İtikatlar (II)	Celil LAYIKTEZ
16. Masonluk ve Zaman	Tamer AYAN
19. Denizlerde Masonluk (II)	John STOREY
21. Şerefe Kadeh Kaldırma - Ateş	Celil LAYIKTEZ
26. Merak Ettikleriniz	Tesviye
28. Masonların Dünyasında bir Gezinti	Tesviye
38. Bulmaca	Tesviye
39. Synopsis	Tesviye

KAPAK RESMİ

PORTEKİZ BÜYÜK LOCASININ 1994 YILI
KONVANI MÜNASEBETİYLE VERİLEN PROGRAMIN KAPAĞI
" CARLOS DUGOS "

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K.in ana Locası olan Müsavat'ın 45. yıldönümü münasebetiyle yapmış olduğu konuşmayı, Müsavat'ın kapsamını aşarak önemli mesajlar içerdiğinden, dergimizin ilk yazısı olarak bastık.

14. sayımızda yayınladığımız İsmail İşmen K.in Franz Liszt'le ilgili yazılarının kaynakçasını 18. sayfamızda Kardeşlerimizin bilgisine sunuyoruz.

Agap Ritüelinin yeni şekil alacağı bu günlerde "şerefe kadeh kaldırma" ile "Ateş" in öyküsünü yayınlamanın iyi bir zamanlama olabileceğini düşündük. (S. 21)

"Merak Ettikleriniz" bahsinde geçen sayımızda Hz. Süleyman Mâbedinin tarihinin, bu sayımızda mimarisi ile fiziksel boyutlarını ele aldık (s. 26). Gelecek sayımızda iç tezyinatını işleyeceğiz.

19 Şubat tarihli Üs. Muh. ler Danışma Kurulunda (İstanbul) burslu öğrenciler, İstanbul lokali, SEV Vakfı ve Müzik Komitesi ile ilgili önemli kararlar alındı. Bu kararların özetini Yurt İçinden Haberler bahsimizde (s. 29) okuyabilirsiniz.

S. 31'de Bü. L.nın görevlendirdiği Kardeşlerin listesini bulacaksınız (yargı organları ve Bü. Müfettişler).

Yurt Dışından Haberlerde (s. 32-37) İngiltere Birleşik Bü. L.sının "Prince Hall" zenci Masonluğunu tanıdığına ait olay yaratan bir haber yer almakta. Haber İn. Bir. Bü. L.sı Bü. Kurul tersimatından, revize edilmiş "bir Büyük Locayı tanıma şartları" ile Prince Hall Masonluğunun kısa tarihçesi ekleriyle birlikte aynen tercüme edilmiştir.

TESVİYE'nin ilk 12 sayısından elde kalanları ciltletmek üzere bir teşebbüsümüz var. Çok eksiği olan 2. sayı fotokopi yöntemi ile çoğaltılacak. Ellerindeki komple serilerini ciltletmek isteyen Kardeşlerimize de bu hizmeti vermeyi planlıyoruz. İlgilenen K.lerin TESVİYE yönetimi ile temas kurmalarını rica ederim.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYIKTEZ

Bü. Üstadın Masonik Yaşamından (*)

Üs.: Muh.:,

Sevgili Kardeşlerim,

Yaklaşık bir ay sonra 26 Mart 1995 tarihinde Müsavat Muhterem Locamız, ilk resmi toplantısını 45 yıl geride bırakmış olacak. Bu tarihi anı 6 Ocak 1950 tarihinde gönül gönüle veren 20 kurucu Kardeşimize borçluyuz. Hepsine Sevgi, saygı ve minnet duygularımızı sunuyorum. Onların attığı sağlam temeller sayesinde Müsavat Locası bugün Türk Masonluğunda kendine has bir rengi ve bir çizgisi olan en eski localarımızdan biridir. 45 yıl boyunca Masonluk yolundaki başarılı çizgisini korumuş, ara sıra karşılaştığı sıkıntı ve üzüntüleri Müsavat ruhuyla bölünmeden atlatmasını bilmiş, yarınlara doğru gösteriştan uzak, emin adımlarla ilerlemeye çalışıyor. Ama ne yazık ki, bu ilerleyişle birlikte en durdurulamaz, en acımasız bir tükeniş olan zaman, kurucu kardeşlerimizi Sonsuz Doğu'ya taşımış, hatta onların yanı sıra Locamızı bu günlere getiren bir çok değerli kardeşimizi de ötelere götürmüştür. O kadar ki, Locamızda 27 Mart 1959 tarihinde 64 matrikül numarası ile tekris edilen ben kardeşinize ; bugün için, Şevki FİGEN, Sahir ERMAN, Sadun GÜRMEN ve Tulû BAYTİN kardeşlerimizin ardından 5.ci eski kardeşiniz olarak 45.ci yılın eşliğinden geriye doğru bakmak görevi düşüyor. Ancak benim anılarım ve görüşlerim ağırlıklı olarak İstanbul'da bulunduğum 1959-1971 yıllarına dairdir. 45 yılın öyküsünü ve renkli anılarını bana nur veren üstatlarımızdan ve benden sonra Müsavatlı olan kardeşlerimizden bir ay sonra yıldönümümüzü kutlarken hep birlikte dinleyeceğiz.

Sevgili kardeşlerim, şimdi zamanı anılarda olsun geriye döndürmeye çalışacağım. Ben, Masonluğun ne olduğunu bilmezken, daha Müsavat bile yokken babamın sevgi ve saygıyla sözlerini ettiği iki kardeşimizin adlarını öğrenmiştim. Bunlar yıllar sonra beni Masonluğun kapısına getiren Galip Hamdi TEKYELİ ve Osman Şevki FİGEN üstatlarımızdı. Galip Hamdi üstadımızın yüzünü teklifime kadar görmemişim. Fakat o benim için, babamın eğitim nedeniyle Rusya'da bulunduğu yıllarda, bizi her ay düzenli olarak aratan, uzakta ama baba dostu bir amcaydı. Osman Şevki üstadımızı ise daha yakından tanımak şansım olmuştu. 48, 49 yıllarında bir süre babamla omuz, omuza verip, ekmeği, tuzu ve sevgiyi paylaşmışlardı. Çok sevmli, çok sevecen, göremediğim zaman özlediğim bir amcaydı. Bir de oğlu vardı. Çalışkanlığı, efendiliği ve okuldaki başarıları bana örnek gösterilen, gönderdiği resimleri babamın cebinde taşıdığı uzaklardaki ağabeyim Şevki FİGEN. Diğer bir deyişle yıllar sonra kardeş diye beni kucaklayan üç örnek insana Müsavat'ta tekrar kavuşmuştum. Bunların yanı sıra tahkikatımı yaptıkları için Nur'a kavuşmadan tanımak mutluluğunu tattığım üç temel direğimiz vardı:

(*) Büyük Üstadın 17 şubat 1995 günü Müsavat Locasında yapmış olduğu konuşma

Beni Moda'daki evine çaya çağırıp, kırk yıldır tanıyormuş gibi kucaklayan, tahkikat yaptığını hiç belli etmeden benimle sohbet eden, insan sevgisiyle dolu görüşlerini bana açan Reyhan ERBEN kardeşimiz...

Küçükyalı'daki evinde bir pazar gününü çocukları yerine benimle paylaşan, derin kültürüyle, samimiyetiyle, açık sözlülüğü ile, espirileriyle insanı etkileyen Ziya UMUR kardeşimiz...

Babamdan uzun süredir haber alamadığını neden göstererek beni lüks bir lokantada yemeğe davet edip, tatlı sohbetiyle bütün hayat hikayemi öğrenen, Avrupai davranışlarıyla, nezaketiyle beni kendisine hayran bırakarak içimde büyük bir saygı, güven duygusu uyandıran Tarık ZİYAL kardeşimiz...

Ve bunların yanı sıra, Nur'a kavuştuktan sonra yakından tanıdığım benzer niteliklerde pek çok kardeşimin Müsavat'lı oluşu, Locamızın 45 yılı başarıyla gerilerde bırakmasının bence ilk nedenidir.

Şimdi bu örnek kardeşlerimizden birkaçını olsun anılar dünyamızdan çağırıp, geçmişimize biraz daha ışık tutmaya çalışacağım.

Müsavat'ın kuruluşunda çok büyük yeri olan Galip Hamdi üstadımız kılık kıyafetinden davranışlarına, davranışlarından Masonluğa katkılarına kadar her zaman hepimize örnek olmuştur. O'nun bir tek gün bile toplantılara siyeh elbisesiz, eldivensiz, bijusuz geldiğini gören olmamıştır. İçkili olarak çalışmalara katıldığı, Üstad-ı Muhterem görünce ayağa kalkmadığı, kardeş sofralarında Üstad-ı Muhterem gelmeden oturduğu, Üstad-ı Muhteremden önce yemeğe, içmeğe başladığı görülmemiştir. En neş'eli halinde kahlkaha attığı, en kızdığı zamanlarda bağırarak görülmemiştir. Ağır bir felç geçirdikten sonra bile toplantıya devam etmiş, her kardeşin özel durumlarıyla yakından ilgilenmiş ve Üstad-ı Muhteremlerin en büyük desteği olmuştur. Nitekim 1970 yılında kardeşlerimiz beni Locamızın Üstad-ı Muhteremlik görevine getirdiklerinde, bana yol göstermesi ricasıyla Galip Hamdi üstadımızı evinde ziyaret etmiştim. Beni sokak kapısından karşılamıştı. Ben oturmadan oturmamıştı. Bana "şunu yap, bunu yap" demeden, daha çok beni konuşturarak görüşlerini benimle paylaşmıştı ve ayrılışıma yakın "Şimdi seninle Üstad-ı Muhterem sıfatında değil, bir yakının olarak konuşacağım. Bir Üstad-ı Muhterem aynı zamanda Locasının babasıdır. Kardeşlerimizin iş ve aile hayatlarını da takip etmen, sıkıntıda olana el uzatman lazımdır. Bu iş için bir köşede paran olmalı. Al bu parayı, kullanmazsan vazifeni devrettiğinde Hasenat kesesine atarsın" demişti. Verdiği para 1.000 Lira idi. O tarihte ben Oerlikon'da çalışıyordum. Yanılmıyorsam aylığım (Brüt) 3.700 lira idi. Ne diyeceğimi, ne yapacağımı şaşırmıştım. Teşekkür edecek kelime bile bulamadan parayı aldım.

Kısa bir süre sonra olaylar Galip Hamdi üstadımızı haklı çıkardı. Kuruca kardeşlerimizden birini ani olarak kaybetmiştik. Eşi ve iki çocuğu vardı. Mad-disi durumu fena değildi. Ne var ki veraset işleri çok karışık. Çocukların okul tak-sitleri ve diğer acil ihtiyaçlar için Müsavat kardeşleri arasında bir kampanya baş-

latmak gerekiyordu. Bu kampanyanın ilk tuğlası Galip Hamdi üstadımızın bin lirası oldu. Bu anım Müsavat'ın büyük bir aile oluşunun kanıtlarından sadece biridir.

İlk Masonik dersimi Osman Şevki FİGEN üstadımızdan almıştım. Talepnamemi onun Osmanbey'deki evinde doldurmuştum. Çayımızı yudumlarken bana "Evlât" demişti "aramıza girince iki şeye çok dikkat edeceksin. Birincisi devam ve aidatta kusur etmeyeceksin. İkincisi Masonluğu hiçbir cemiyetle karıştırmayacaksın."

Bu nasihatlarını pek çok Müsavatlı kardeşim gibi 36 yıldır tutmaya çalışıyorum. Söz Osman Şevki üstadımıza gelmişken, Müsavat'ın bir özelliğine daha değinmek istiyorum. Müsavat'ta Masonik görevler hiçbir zaman bir yarışma, bir çekişme, bir kulis ve kırgınlık nedeni olmamıştır. Bunun en güzel örneği Osman Şevki FİGEN üstadımızdır. O, kurucusu olduğu Locamızda Dahili Muhafızlık, yani Korumacılıktan başka görev kabul etmemiştir. Yanılmıyorsam 19 yıl bu görevi aralıksız yerine getirmiş, adeta Locamızın daimi muhafızı, çok saygın çok sevilen bir maskotu olmuştur. Bu vesile ile göreve seçilmek konusunda bütün ricalarımıza rağmen Üstad- ı Muhteremliği kabul etmeyen iki kurucumuzu daha anmak istiyorum. Locamızın Hazinesini organize eden Ardavazt SAVCI ve kitabetimizi düzene sokan Sadettin ÖZİL üstatlarımız da, Masonlukta görev anlayışının ölümsüz örnekleridir.

Bu güzel örnekleri, Galip Hamdi üstadımızın başlattığı, seçim öncesi ev toplantılarında, kardeşlerimizin içtenlikle durum değerlendirmesi yapıp, seçimleri yasal bir formalite haline getirmeleriyle birleştirdiğimiz zaman Müsavat'ta koltuk kavgasına yer olmadığı bir kez daha vurgulanmış olur.

Müsavat'ın özelliklerinden bir diğeri de Ham Taşın seçiminde gösterilen özendi. Genel olarak her yıl, üç üstadın teklifiyle üç yeni kardeş alınır. Adayların tahkikatları iki, ikibuçuk sene sürer, en ufak pürüzler değerlendirilir, bir şüphe varsa teklif sahibi haberdar edilir. Gerek görülürse işlem skrüten safhasına gelmeden, tüzüklerimize uygun şekilde dondurulurdu. Teklif sahibi dondurulma işlemini anlayışla karşılar, olay sorun haline getirilmez, bu nedenle de diğer adaylar için skrüten oylamasına kadar gelen işlemlerde kırmızı bül çıkmazdı. Çünkü Müsavat için önemli olan sayıca çoğalmak değil, nitelikli kardeşler kazanmaktı. Ve bunu sağlamanın yolu, kırmızı bülleri sık sık kullanmaktan değil, teklif müessesine gösterilen hassasiyetten geçirdi. Çarpıcı bir misal vermek gerekirse: Galip Hamdi üstadımızın oğlu Locamızın ilk tekrisi ve daha sonra temel direklerinden biri olan Müeyyet TEKİYELİ kardeşimiz, oğlu Locamıza teklif edildiğinde "O henüz yeterince hazır değil" diye karşı çıkmıştır.

Müsavat'ta Geçiş ve Yükselişler için de aynı hassasiyet gösterilirdi. Kardeşlerimiz tüzüklerdeki asgari süreleri doldurdıkları için değil, devamları, ilgileri, fikri çalışmalarını göz önünde tutularak terfi ettirilirdi. Dolayısı ile hiç bir müsa-

vat'lıdan "Benim terfi sıram geldi" sözünü duyamazdınız ve aynı anlayış Masonik görevler için geçerliydi.

Değerli Kardeşlerim,

Gerilere dönüpte köfteci dükkânı'ndan söz etmemek, Müsavat'ın neden Müsavat olduğunu eksik anlatmak demektir. Hepimizin bildiği gibi "köfteci dükkânı" Galip Hamdi üstadımızın, Sultan Hamamda, Hamdi Bey geçidindeki yazıhanesinin takma adıydı. Burası Müsavat'ın envar toplantılarının yapıldığı yerd.

Burası sekreteryâ, muhasebemiz, arşivimiz, Masonik okulumuzdu ve hepsinden öteye burası sevgi potamızıdı.

Resmi toplantılarımızı izleyen Pazartesi günleri, öğle yemeğinde en yeni kardeşimizden, en yaşlı üstadımıza kadar vakit bulan kardeşlerimiz, masonik bir disiplinle toplanırdık. Her kardeşe açık olan bu genişletilmiş envar toplantıları gerektiğinde derecelere göre kapalı da yapılabilirdi. Genel yararlarda çıkarlar hariç hepimizin görüşü alınır ama oylama envar arasında yapıldı. Yemekler Galip Hamdi üstadın evinden gelirdi ve Hasenat kesesi Osman Şevki üstadımızın bir mendille örttüğü şapkası olurdu. O yıllarda hasenatımız Şefkat dispanserine ilaç ve malzeme almak, kırmızı kesemiz ise Rami'deki Topçular okuluna öğle yemeği vermek için kullanılırdı. Gene o günlerde kardeş localara delege tayin edilen kardeşlerimiz, genel yararlarda gittikleri localar hakkında kısa bilgiler verir, Tekris ve Terfilerden önce görevliler prova yapar, toplantımız olmayan Cuma akşamları yemekten sonra eşlerimizle birlikte ev toplantıları ve yaz yemekleri düzenlenirdi. Ev toplantılarında kural, ev sahibinin çayın yanında bir tatlı, bir tuzlu; yerli içkilerin yanında kuruyemiştenden başka bir ikramda bulunmaması ve bir hemşiremizin veya bir kardeşimizin kültürel bir konuşma yapması idi.

Kardeşlerim, Müsavat'ın özelliklerinden bir diğeri de maddi katkılarıyla, kalemleriyle ve yüklendikleri Masonik görevlerle Türk Masonluğuna hizmet eden çok sayıda kardeş yetiştirmesidir. İşte bunlardan hatırlayabildiğim birkaç tanesi...

Ortak çalışma yapan ama isimlerini vermeyen kardeşlerimiz "Yeni Masonluğun İkinci Yüzyılı Dolayısı ile" adlı kitabın birinci bölümünden "1717 den Önceki Masonluğun Kısa Tarihi" adlı çeviriyi yapmışlardır. Mimar Sinan yayınları arasında Celil LAYIKTEZ Pek Muhterem kardeşimizin "Başlangıcından Bu Güne kadar Ritüellerimizin İnkişafı", Kemal Salih SEL Muhterem Kardeşimizin "Türk Masonluk Tarihine Ait üç Etüd" adlı çalışmaları ve Ziya UMUR Pek Muhterem kardeşimizin "Masonluk Hakkında Konuşmalar" adı altındaki bütün konferansları vardır. Büyük Locamızın yayınladığı "Masonluk Üzerine" adlı çalışmanın temelinde Mukbil GÖKDOĞAN ve Sahir ERMAN Muhterem kardeşlerimizle Ziya UMUR Pek Muhterem kardeşimizin emekleri vardır. "Bazı Meşhur Masonlar" adlı derlemeyi Hayrullah ÖRS Büyük Üstadımızla, Suha UMUR Pek Muhterem kardeşimiz birlikte hazırlamışlardır. Sahir ERMAN Muhterem Kardeşimizin Hakim Büyük Amirliği döneminde Türkiye Yüksek Şurası, Mukbil

GÖKDOĞAN Muhterem kardeşimizin Masonik konferans, makale ve tebliğlerini "Mukbil A. Gökdoğan" adıyla yayınlamıştır. Sahir ERMAN Muhterem kardeşimizin bütün felsefi dereceleri tek, tek ele alan çalışma ve yayınlarında Müsavat'lı kardeşlerimizin katkısı büyüktür. Mişel MARGULIES Muhterem kardeşimiz "ŞAKUL GİBİ" dergisini yayınlamıştır. Celil LAYIKTEZ Pek Muhterem kardeşimiz şimdi Tesviye dergisine omuz vermektedir.

Büyük Loca Ölüm Yardım Sandığının reorganizasyonu sırasında Büyük Sekreter olan Nafiz EKEMEN Büyük üstadımızın emrinde çalışmak, Konsekrasyon'dan sonra değişen ritüeller için Hayrullah ÖRS Büyük Üstadımızın kurduğu komisyonda Reyan ERBEN muhterem kardeşimizle birlikte görev yapmak bana kismet olmuştur. Sırrı TÜMER kardeşimiz Büyük Sekreterliğimizin bir elemanı olarak yıllarca Türk Masonluğuna hizmet etmiştir. Suha UMUR Pek Muhterem kardeşimizin Büyük Loca Arşivimize katkıları unutulmayacaktır. Müsavat'tan alınan kardeşlerle değil, Müsava'tan alınan eğitimle Gürkan AKTOLUĞ Muhterem kardeşimiz SADAKAT Muhterem Locasının ve Ankara'ya nakli hane eden ben kardeşiniz; EŞİTLİK Muhterem Locasının kurucuları olarak Türk Masonluğuna ufak bir hizmette bulunmanın mutluluğunu duyuyoruz.

Hizmet konusunu, aslında şerefli bir nöbet değişiminden başka bir şey olmayan Büyük Görevliliklere seçilmiş Müsavat'lı kardeşlerimizle noktalamak istiyorum. Celil LAYIKTEZ kardeşimiz halen dış ilişkilerimizde büyük yararlar sağlayan bir Büyük Sekreter yardımcımızdır. Suha UMUR kardeşimiz 8 yıl, Ziya UMUR kardeşimiz 6 yıl Büyük Sekreterlik yapmışlardır. Tarık ZİYAL kardeşimiz Ünite döneminde Büyük Sekreterlik, Büyük Locamızda Büyük Hatiplik yapmıştır. Şükrü Hazım TİNER kardeşimiz Büyük Üstat Kaymakamlığı, Galip Hamdi TEKYELİ kardeşimiz ünite döneminde İstanbul Bölge Büyük Üstatlığı, Halit ARPAÇ kardeşimiz 1980-1981 döneminde ve Masonluğunun 50 ci yılında Büyük Üstatlık yapmışlardır. Ben kardeşiniz garip bir raslantı olarak babam kardeşimin tekris tarihi 18 Nisan 1931 den 61 yıl sonra, 18 Nisan 1992 de ve çıraklığımın 33 yılında Büyük Üstatlığa seçildim. Üç yıldan beri Müsavat'tan aldığım temel eğitim, Eşitlik'te kazandığım deneyim, ve bütün kardeşlerimin yardımları sayesinde hayatımın en şerefli ve en güçlü görevini tamamlamaya çalışıyorum.

Sevgili kardeşlerim, anılarımı Müsavat'ın dokuzuncu yıldönümünün kutlandığı gün, yani 27 Mart 1959 da kapıları bana açılan Masonluk dünyasından şahsım ve Locamızla ilgili bir kaç renkli çizgiyle tamamlamak istiyorum.

"Beni acaba almayacaklar mı?" diye heyecanla geçen iki buçuk yıldan sonra Müeyyet TEKYELİ Muhterem Kardeşimiz tarafından tekris edildim. Masonik görev sorumluluğu ile ilk kez 1962 yılında Sahir ERMAN kardeşimizin bana Teşrifatçı (1. Tören Üstadı) görevini vermesiyle tanıştım. Muhakkiklik, Hatiplik, Katiplik, 2. ve 1. Nazırlık yaptıktan sonra, Locamızın geleneği uyarınca Üstad-ı Muhteremliğe getirildim. Altan ÖKE kardeşimizden 1970 yılından birinci çekici aldım. 1970 Müsavat'ın 20 ci yıldönüne rastladığı için mutlu bir yıldır. Çırak derecesindeki 17 toplantımızın 13 tanesi konferanstı. Hem de Kemal Salih SEL, Halit

ARPAÇ, Sahir ERMAN, Reyhan ERBEN, Ziya UMUR, Celil LAYIKTEZ kardeşlerimizin birbirinden güzel konferansları. Bu arada ErkanÇELİKKOL, Haçik ERAM, Ergun TOĞRUL ve Taylan BEDİZEL kardeşlerimizin de seslerini duymaya başladık. Mişel MARGULIES kardeşimiz 2. Nazır kürsüsünden 13 tedrisat yaptı. Cem UMUR kardeşimizi tekris ettik. Tönü Blansımızda Sayın Nüzhet GÖKDOĞAN hemşiremiz bize Kainatın yapısını anlattı. Tekrisimiz ve 20. kuruluş yıldönümümüz Envarımızın ve bilhassa görevlerini ezbere yapan muhakkik Onyıl Soydaş ve 1. Tören üstadı Can GÖKDOĞAN kardeşlerimizin sayesinde tam ve mükemmeldi. Kuruluş yıldönümümüzün en buruk anı sonsuz Doğu'daki kardeşlerimizi andığımız dakikalardı. Mutlulukla, burukluğun karıştığı an ise Öz Somer kardeşimizin Masonik katologlardan bulup çizdiği ama bittiğini görmediği önceki üstadı muhterem bijularının dağıtımuydu.

Müsavat bana mutlulukla gözyaşını da aynı anda yaşattı. 1971 de Ankara'ya göçerken, Müsavat babam Halit ARPAÇ kardeşimizi Üstad-ı Muhterem seçti. Belki de dünya Masonluk tarihinde olmayan oğuldan babaya 1. çekicin devrinde, belki de dünyada ilk kez Üstad-ı Muhterem kürsüsünde iki Üstad-ı Muhterem ağılıyordu. Bu duygusal ânı, ortasında Müsavat'ın Üstad-ı Muhterem bijusu hâk edilmiş, bir gümüş tepsinin, İstanbul'dan ayrılışım nedeniyle, bana verilmesi noktaladı.

Müsavat beni Ankara'da da yalnız bırakmadı. Kurucusu olmaktan onur duyduğum Eşitlik Muhterem Locasının açılış törenine, Üstad-ı Muhterem Haluk FEYİZOĞLU kardeşimizin başkanlığındaki bir grup Müsavat'lı kardeş de katılıyor ve Müsavat'ın bijusunun hemen, hemen eşini bütün kurucu kardeşlerimize hediye ediyorlardı.

Kısa bir süre sonra Eşitlik Locası Loca sancağının bir eşini Müsavat için yaptırdınca Müsavat ve Eşitlik Localarının iç tüzükleri gibi Bijü ve sancakları da aynı oldu. Şu anda iki locada birbirlerini tanıyan kardeş sayısı ne yazık ki beş bile değildir. Ama Müsavat'la Eşitlik uzun yıllar ayrı kentlerde yaşayan, birbirini düşünen, seven iki öz kardeş gibidirler. Onlara hayat veren Masonluğa gelenekleriyle, kurallarıyla uygulamaya, masonluğa yakışmayan kliklerden, çekişmelerden, ellerinden geldikince kaçınmaya çalışmışlardır. Ama Masonik konularda Müsavat daha büyük bir sorumluluk taşımaktadır. Çünkü O, küçük kardeşi Eşitlik'e örnek olmak durumundadır. Bugüne kadar da bu görevini yapmıştır. Eğer Müsavat kardeşleri arasında guruplaşmalar olsaydı; açık sözlülük, yerini gizli ve ikili görümelere bıraksaydı devam ve aidat yükümlülükleri aksasa, teklif müessesesi iyi çalışmasa, skrüten sırasında vara yoğa kırmızı oy kullanılsaydı; çabamız Masonik görevlerin bir adı olsun veya olmasın bir görevi başarmak değil, sadece göreve seçilmek hırslarımızı tatmin için olsaydı, zorluklara çözüm aramak yerine, zorluklara mazeret nedeni sayılsaydı Müsavat 45 ci yılın eşğine zaten başarıyla gelemeyiz, ağırlıklı ve oturmuş bir loca olamazdı.

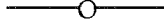
Ne var ki kardeşlerim, Müsavat'ın 25 ci yıldönümünde konuşmacı olarak beni çağırdığınızı hatırlayınca; göz açıp kapayana kadar geçen zamanın hızı karşı-

sında Müsavat'ın ağırlığı olan "oturmuş loca" vasfı, acaba bir handikaba dönüşebilirmi diye bir korku kaplıyor yüreğimi. İster istemez içinde bulunduğumuz duruma razı olup, hiçbir atılım yapmadan oturmak geri kalmanın başlangıcıdır, diye düşünüyorum. Bu nedenle de sizleri 45 ci yılın eşliğinden pek çoğumuzun beraber olabileceğimizi umduğum, beş yıl sonrasına, yani Müsavat'ın 50 ci ve dünyamızı 2000 ci yılına doğru bir atılım yapmaya çağırmak geliyor içimden.

Köklerimizi incitmeyecek, Masonik kural ve ananelerimize ters düşmeyecek ama daha renkli, daha sesli, daha yapıcı ve daha güçlü bir Müsavat'ı ikibinli yılların ötesine götürecek akılcı ve Masonca bir atılım.

Öyle bir atılım ki sonsuz Doğuya göçen kurucu üstatlarımızın ve kardeşlerimizin ruhlarını şad etsin. Bütün kardeşlerimize örnek olsun. Bize yeni kardeşler kazandırsın. Ve karanlıkta kalmış bütün insanlara umut veren Masonluğa güç katsın.

Bunu başarabileceğimize inanıyor, hepinizi candan kucaklıyorum kardeşlerim.

**MAYIS - ARALIK 1994 AYLARI İÇİNDE
BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:**

Batı Felsefesi Tarihi. İlkçağ-Ortaçağ-Yeniçağ Masonların içinden. EKSR "Olgunlaşma". EKSR olgunlaşma Dereceleri'nin Felsefesi ve Toplumsal Pratikleri. Gelenek. Ezoterik Batınî Doktrinler Tarihi. Regius, Cooke ve Leland Elyazmaları. İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı ve Temelleri üzerine Konuşma. Grande Loge Suisse Alpine. Livre du 150e Anniversaire. 1844-1994. Voltaire ve Aydınlanma. The Builder is Smitten Bilimin Işığında Felsefe. Anayasalar ve Siyasal Belgeler. Masonlukta Etiket. "Yöneliş". Çevreciliğin ABC'si. Eski Yunan'dan çağdaş düşünceye doğru İslâm Felsefesi Kaynakları ve Etkileri.	Bertrand RUSSELL Martin SHORT Tamer AYAN Mustafa ARMAĞAN Cihangir GENER Murat Özgen AYFER Jean-Jacques ROUSSEAU Server TANİLLİ René PIEYNS Nusret HIZIR Server TANİLLİ Murat Özgen AYFER Yusuf KÖKDAMAR Oktay EKİNCİ Hilmi Ziya ÜLKEN
---	--

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

(Geçen Sayıdan Devam)

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 12, Eylül - Teşrinievvel (Ekim) 1933

HARİCİ MÜNASEBETLERİMİZ HAKKINDA(III)

A.M.I.'in İcra Komitesi çeşitli hükümet merkezlerinde senede dört defa toplanmaktadır. Türkiye Büyük Maşrıkı Daimi Heyeti (Büyük Görevliler Kurulu) bu toplantıların birincisine bir, dördüncüsüne de iki delege göndermeğe karar vermiş, ikinci ve üçüncü toplantılara yedek üye Polonya Maşrıkının katılması uygun görülmüş ve bu iş için bütçeye 1.500.- lira tahsisat konmuştu. Ancak, Brüksel'de yapılacak olan ikinci toplantıdan hemen sonra, Belçika Maşrıkının 100. yıl dönümü sebebiyle Brüksel'e bir merasim yapılacağı anlaşıncaya, bütün Mason dünyasının katılacağı bu merasime, A.M.I. başkanlığını haiz Türkiye Maşrıkının da iştirakine, gene Raşit (Erel) Kardeşin gönderilmesine ve merasimde bizi temsil ederken Belçika Büyük Maşrıkı nezdinde dostluk kefilimiz olan Charles Magnet'te Kardeşi de refaketinde bulundurmasına karar verildi. Raşit K. in bu toplantı hakkında vermiş olduğu rapor şudur.

Belçika Büyük Maşrıkının 100. yıldönümü merasimde Magnette K.le birlikte temsil ve İcra Komitesine başkanlık etmek üzere 2 Mayıs 1933'te hareket ve 5 Mayıs'ta Brüksele vardık.

1 - O gün ecnebî Obedyanslar delegeleri ile beraber kabul olunup daha sonra bir konserde hazır bulundum. Müzisyenlerin hepsi Kardeşlerden olup takdire şayan bir surette liyakatlerini gösterdiler.

2 - Ertesi gün İcra Komitesi Başkanlığını yaptım, özeti eklidir.

3 - 7 Mayıs'ta yıldönümü töreni yapıldı, iki saat kadar devam etti. Delegelerin adedi fazla olduğu için konuşma yapılmadı. Merasim Magnette K.le birlikte Türkiye Büyük Maşrıkını ve yalnız olarak da A.M.I.'yi temsil ettim.

4 - Belçika Büyük Maşrıkının o gün 500 fakire verdiği ziyafet salonuna gittik. Yemek âlâ ve bol idi. Ancak bir miktar boş yer kaldığı da görülüp sebebi soruldu. Belediye şubeleri marifetiyle dağıtılan davetiyeleri kabul edenlerden bir miktarı gelmemişlerdi, sebebi papazların bu fakirleri Maşrık yemeğini yemekten men etmiş oldukları anlaşıldı. Belçikalı Kardeşler bu ziyafeti bundan sonra her sene vermek niyetindedirler.

5 - Merasimden sonra resmî ziyafete katıldık. O sırada Türkiye Büyük Maşrıkı namına ve A.M.I.'ye dahil olan diğer Obedyanslar namına olarak zemin ve zamana muvaffık bir konuşma yaptım.

6 - O akşam "Monnaie" namındaki tiyatrodaki temsile katıldım.

Yüzüncü yıl münasebetiyle Belçika Büyük Maşrıkının yaptırdığı madalyalardan biri Türkiye Büyük Maşrıkına, diğeri A.M.I. İcra komitesi başkanı sıfatıyla bana olmak üzere, üzerleri o suretle hakketirilmiş olarak hediye edilmiş, Büyük Maşrika ait olanı Büyük Kâtipliğe verilmiştir.

Belçikalı Kardeşlerim kabul resmi, tören ve çalışma hususlarında gösterdikleri tertip ve intizam şayan-ı takdir olup, Masonların her yerde tatbik etmeleri pek faideli olacak bir şekilde idi. İkrâm ve izzet hususlarındaki samimî ve nazik muameleleri de yabancı bir yerde bulunmadığımız, bilakis kendi evimizde olduğumuz hissini vermekte idi.

Keyfiyeti Heyet-i Alîyelerine arz etmek vesilesiyle hürmet ve muhabbetlerini teyid ederim, Büyük Üstat ve Aziz Kardeşlerim.

Brüksel'de cereyan eden müzakerelerin özeti şudur:

1 - Brezilya Büyük Maşrıkı Üstâd-ı Azamı Kelly Kardeş muhalif bulunan bir grup Mason, 1933 senesi ikinci teşrinin (Kasım) 18/19 gecesi Maşrık lokalini zaptetmiştir. Büyük Üstadın müracaatı üzerine mahkeme kendisini meşru mutasarrıf olarak tanıyıp lokali tahliye ettirmiştir.

2 - A.M.I'nin 1932 senesine ait malî ve idarî raporu hakkında müzakere cereyan etti. Döviz müşkilâtından dolayı gelirin azaldığı ve Bültenin bin kusur frank eksik verdiği anlaşıldı. Yıllık'ın gelecek sene yayınlanmamasına dair müzakereler cereyan ederek neticede malî rapor kabul edildi.

3 - Meksika Vadisi Büyük Mahfelinin adaylığı muvakkaten kabul edildi. Uruguay'daki Masonluk vaziyeti görüşüldü. Orada iki obedyans bulunduğundan meselenin aydınlanması için gelecek celseye bırakılması kararlaştırıldı.

Büyük Şansölyenin Romanya Büyük Mahfeline, 4 Kânunsanî (Ocak) 1933 tarihli karar üzerine yazdığı mektuba gelen cevapta kat'i kararın o Mahfelin Büyük Meclisince verilecek müsaadeye göre A.M.I.'ye tebliğ olunacağı bildirildiği ni söyledi.

4 - Bir delege Kardeş, Almanya ve Viyana Masonluğunun ve Masonluranın mâruz kaldıkları muameleleri ve şimdiki vaziyeti izah etti. Bunun üzerine kendi düşüncelerimi bildirdim.

30 Haziran 1933

Büyük Üstat Muavini
Raşit (Erel)

(Devam edecek)

TEMEL ATMA MERASİMİ VE İNŞAATLA İLGİLİ İTİKATLAR (II)

Celil LAYIKTEZ

Animizm primitif insanın ilk inanç şekliydi ve hala bu tür inançlara sahip toplumlar vardır. Animizmde insanın çevresindeki her şey, ağaç, taş, nehir, bulut, dağ ve hayvanlar, hatta kendi yaptığı silah, kayık, giysi gibi objeler dahi, kendi gibi ruh sahibidir. Animist, günümüzdeki küçük çocuk gibi, çarptığı ağacın aslında kendine çarptığını düşünür, öldürdüğü hayvanın ruundan özür diler, kurban kestiğinde, ruhu kendisini tanıyarak intikam almasını önlemek üzere, kurbanın gözlerini bağlar.

Orta Asya'dan gelen Türklerde olduğu gibi, bir ileri safhada, animist, taşın, ağacın içinde bir ruhun barındığına inanır. Bunlar bir ağacı kestiklerinde bir dalını bırakırlar, veya yeni bir ağaç dikerler ki ruh barıksız kalıp onları taciz etmesin. Bu şartlar altında, herhangi bir yapıtın, örneğin yeni bir evin sağlamlılığını ve sürekliliğini temin için onu bir ruh sahibi yapmak gerekir, bunun da en kolay şekli temele bir canlı yarattığı gömerek ruhu vücudunu terk edince yeni barınak olarak en yakın olan evi seçmesini sağlamaktır. Bu mantığın sonucunda eskiden insanların inşaat temellerine kurban edildiklerini görebiliyoruz. Kurbanın öldüğünde aniden barıksız kalan ruh kendisine temin edilen temel taşı veya temel direğinde yeni bir barınak arayacaktı. Vahşi animist, medeniyet merdiveninde basamak çıktıkça, artık her ağaçta bir ruhun barındığına değil, ormanlarda yaşayan bir ağaç tanrısının, bulutlarda yaşayan bir yağmur tanrısının, güneşte veya ateşte yaşayan ışık tanrısının varlığına inanır olmuştur. Kurbanlar bu kez ruhlara değil tanrılara adanacaktı. Putperest, toprağın kazılmasıyla rahatsız olacak Toprak Ana'ya veya yerel tanrılara kurban keserek, temele akıtılan kanla bu tanrının gönlünü aldığına inanırdı.

Bu ritlerin tatbikini, sadece temellerde değil, değişik şekillerle, her katın, kısmın başlanması ile tamamlanmasında ve nihayet çatının kapanmasında görebilmekteyiz.

Eski inanışlara göre her nevi tanrı, ruh, cin ve periler arazinin sahibi olarak kabul ediliyorlardı. Bu insan üstü yaratıklar arazinin şeklini değiştiren ve üzerinde yetişen mahsulleri toplayan insanları şiddetle kıskanırlardı, sürekli bir şekilde yatıştırılmadıkları ve hakları olan alacakları kendilerine teslim edilmediği takdirde, insanları cezalandıracaklar, evler yanacak, koyunlar ölecek, mahsul bozulacak, hastalık kol gezecek ve neticede insanlar perişan olacaktı.

Tarih boyunca, kale, saray ve tapınak gibi inşaatların temellerine insanlar kurban edilmiştir. İnsan, veya yerine hayvan kurban edilmesiyle, kurban yeri kutsal kılınarak kötü ruhların ve şeytanların yaklaşması önleniyordu.

Geçmişe ait uygulamayı bugün yaşayan ilkel cemiyetlerin tetkikinden anlamak mümkündür. Halen, bazı Batı Afrika kültürlerinde, bir ev veya tapınağın merkez direği yerine konmadan, bir hayvan kurban edilip kanları temel in civarına dökülür ve vücudu temel çukurunun içine gömülür. Bu kurbanlar sayesinde, bir taraftan kötü ruhların inşaat sahasına girmeleri, dolayısıyla, önce inşaatla müdahale etmeleri, sonraları da tamamlanmış binanın içine girenleri rahatsız etmeleri önlenirken, diğer taraftan da yerel tanrının binaya sahip çıkıp iyiliğini esirgemesi temin edilmektedir.

Her yerde kurban kesmenin kendine has bir ritüeli vardır. Kurban, insan veya hayvan olsun, kendisinden özür dilenir, daha iyi bir dünyaya gideceği söylenir, dualar okunur.

Hint Vedik ritlerinde kurban edilecek insanlara yapılan telkinler yukarıdaki uygulamaya tipik bir örnek teşkil eder. Uyuşturucu ve keyif verici maddeler içeren kutsal bitkiler yedirilerek, dua ve zikir yardımıyla, cezbe haline sokulan bu zavallılar, ızdırap çekmeyeceklerine ve en kısa yoldan Allahın huzuruna çıkacaklarına dair şartlandırılır, çok kere sunağın üzerine zorlanmadan, kendi arzularıyla çıkarıldır.

Bugünkü Gana'da, 1881 yılında, Aşantilerin kralı, inşa ettirdiği yeni bir sarayın temel harcına 200 bakirenin kanını karıştırmıştı.

Batı Afrika'da Benin'in eski ismi Dahomey idi. Kral Dako, oğlu Dahn'ın vücudu üzerine bir saray inşa etmişti. Dahomey, "Dahn'ın vücudu üzerine" demektir.

Kitab-ı Mukaddes'te kurban edilen insanlarla ilgili bahisler görebiliyoruz. Örneğin, "Yeşu, Bap 6, 26/27'de aşağıdakileri okuyoruz.

" Ve Yeşu o vakit and ederek dedi: Bu şehri, Erihayı, kalkıp bina eden adam RABBİN önünde lanetli olsun. İlk oğlu pahasına onun temelini koyacak, ve küçük oğlu pahasına onun kapılarını takacaktır.

Ve RAB Yeşu ile beraberdi, ve onun şöhreti bütün diyara yayıldı. "

Kırallar I, 34'de de

" Onun günlerinde Beyt-elli Hiel Erihayı yaptı; Nun oğlu Yeşu vasıtası ile RABBİN söylemiş olduğu söze göre, ilk oğlu Abiram pahasına temelini koydu, ve küçük oğlu Segup pahasına kapılarını taktı. "

Japonya'da yüksek duvarların altına canlı köleler gömülürdü. Bangkok'da, ruhları kenti düşmana karşı korusun diye, kent kapılarının temellerine, çukur açıldıktan sonra, yoldan geçen ilk dört kişi yakalanarak canlı gömülmüşlerdi.

Burma'da, med-cezire karşı inşa edilen mendireği sağlamlaştırmak için kraliçe denizde boğuldu; Thatung kalesini de düşmana karşı korumak için, temeline bir harp kahramanı kurban edildi.

Kelt İngilteresinde, yeni binayı kötü ruhlardan korumak için, temeline tuz ve ekmek, bazen de bir şişe su konur, toprak tanrılarına da bir insan kurban edilirdi. Temeline insan kanı akmamış bir binanın sağlam kalabileceğine inanılmazdı.

Eski bir Danimarka efsanesine göre Kopenhag şehrinin surları lanetliymiş. Surların önemine inanan halk çalışmaktan yılmıyormuş; ancak, duvarlar inşa edilir edilmez yıkılıyor ve hiçbir kuvvet onları ayakta tutamıyormuş. Nihayet rahipler bir küçük kıza, oyuncaklar vererek, aldatmışlar ve oyununa dalan kızcağız farkına varmadan etrafını duvarla örerek temelin içine diri diri gömmüşler. Bu kurban sayesinde lanetleme etkisiz kalmış ve surlar tamamlanabilmiş.

Üsküdar Kalesi inşa edilirken 300 duvarcı ustası nafile bir uğraşla temelleri inşa etmeye çalışıyorlardı; gündüz yapılan temel duvarlarını gece "vila" (kötü ruh) yıkıyordu. Sonunda, "vila" krallara, duvarların dibine aynı isimde iki kardeş gömülmeden, temel duvarlarının ayakta kalamıyacıklarını bildirmiş. Aynı ismi taşıyan iki kardeş bulunamadığından, "vila" bu kez, kralların eşlerinden hangisi sabah erken saatte ustalara yemek getirecekse, yakalanıp duvarların dibine gömülmesini istemiş. Üç kralın en gencinin karısı karardan habersiz olarak işçilere yemek getirdiğinde, 300 duvarcı ustası hemen çevresine taşlar döşüyerek onu kapatmışlar, ancak bunu yaparken de, bebeğini emzirebilmesi için küçük bir pencere bırakmışlar, bebeği de kendisine bir süre günde bir kez getirmişler, sonra pencereyi de örmüşler. Yüzyıllar boyu kale duvarından sütü andıran kireçli bir su sızmış ve orası da çocuğu olmayan kadınların adak yeri olmuş.

İnşaat sahiplerinin işçilere yemek getiren eşinin duvarların içine örüldüğü efsanesi yaygındır ve Avrupa'da birçok kilise inşaatının hikayesinde yer alır.

Yunan mimarisinde binaları taşıyan kariatidler (kadın heykelleri), kadın kurban etme yerine binayı taşıyan inşaat unsurlarında kadın heykelini kullanmaktan başka birşey değildir.

Eski örf ve adetler, şekil değiştirerek, hatta başlangıç nedenleri unutularak, nesilden nesile intikal ederler, eski dinler yeni dinlerin, eski inançlar yenilerinin temelini oluşturur. İlerliyen toplumda eski neden artık kabul edilemez olabilir, ancak eski adetlerinden vazgeçmek istemiyen toplum, her defasında eski adetlere yeni nedenler bulur.

Batıl itikatlara bağlılık o kadar büyük ve şartlanmış insanın onlardan kurtulabilmesi o kadar zordur ki, kan akıtılmasına karşı olan Hristiyan Kilisesine ait inşaatlarda dahi bu kanlı ritlere rastlanmaktadır. Bir Alman efsanesine göre, 1190 yılında inşaatına başlanan Strasburg Katedralinin temeline iki ikiz kardeş diri diri gömülmüştür. Aynı şekilde, 15. asırda, İngiltere'de Holsworthy Kilisesinin temellerine iki insanın canlı olarak gömüldüğü saptanmış, Darrington ve Yorkshi-

re kiliselerinin temellerinde insan iskeletleri bulunmuştur. Efsanelere göre canlı olarak gömülen kişinin ruhu ebediyyen inşaatı korumağa mecburdu. 1966 senesinde, Reculver, Kent (İngiltere) şehrinde yapılan kazılarda eski bir Roma kalesinin temelinde bebek iskeletleri bulunmuştur. Hala, diri diri gömülen bu bebeklerin ağlayan hayaletleri, bazı geceler, söz konusu sahada, kendilerini göstermekte, yabancıları korkutmaktaymışlar.

Yasalar, ya da zamanla gelişen örf ve adetlerin sonucunda bu tür uygulamalar olanaksızlaşınca, temellere canlı insan yerine resimler konmağa başlanmış, insan kanı yerine kutsal sayılan hayvanların kanı akıtılmıştı.

18 Eylül 1569 günü Cezayir'de, kale duvarlarının içine aynı nedenlerle İspanyol harp esiri Oran'lı Geronimo kale duvarlarının içine gömüldü. 27 Aralık 1853 tarihinde kale yıkıldığında mumyalaşmış cesedi bulundu.

Rusya'da 1463 yılında yıkılan bir barajın tamirinde, tekrar yıkılmasın diye, temelin içine sarhoş bir dilenci gömüldü. 1876'da, İngiltere'de Brownower (Rugby) Kilisesi tamir edilirken temele kadar inilmiş ve karşılıklı iki duvarın altında birer iskelet bulunmuştu.

Belçika'da yayınlanan "Echo de Liège" gazetesinin 1 Ekim 1865 tarihli nüshasında şöyle bir haber vardı: "Birkaç gün önce, Üsküdar'ın Duga mevkiinde bir kale (block-house) inşaatının yanında çalışan Hristiyan işçiler ağlamalar duyunca araştırmışlar ve iki Arnavut'un elinde, kale temellerine canlı gömülmek üzere bağlanmış iki Hristiyan çocuk bularak, Arnavutları öldürmüşler ve çocukları kurtarmışlar."

Bu türden hikayelere Meksika'da, Eski Mısır'da, Çin'de, Orta Avrupa kentlerinde, velhasıl dünyamızın her yerinde rastlıyoruz.

(Devam Edecek)

* * *

KELİMELER :

Kullandığımız kelimelerin kendi yaşamımızda veya bir başkasının yaşamında ne zaman bir fark yaratacağını bilemeyiz. Hiçbir zaman da öğrenemeyeceğiz. Kelimelerimize dikkat etmeliyiz, zira ancak onların vasıtasıyla bir gün hatırlanabileceğiz. Kelimelerin anlamı vardır ve söylendikten sonra geri alınamazlar.

MASONLUK VE ZAMAN

Tamer AYAN

Bu incelemede, sadece, masonlukta çok değer verilen zaman kavramıyla ilgili semboller üzerinde durulacaktır. Zaman kavramı birbirinden oldukça farklı ama birbirini bütünleyen beş ayrı sembolle daha Masonluğun ilk üç derecesi kapsamında açıklanır. Bir öğretinin bu kadar çok sembolle açıklanması gibi bir örnek Masonlukta nadirdir. Belki de tektir! Adeta, "*Zamana and olsun! İnsanlar zamanı değerlendirmeye konusunda hüsrana düşmektedir.*" ilâhî uyarısının gereği olarak Masonların zamana verdikleri değer sembolüdür.

Masonlukta zaman kavramıyla ilgili semboller olan, **24 Bölümlü Cetvel**, **Kum Saati**, **Tırpan**, **Tabut** (veya **Mezar**) ve **Akasya** aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Masonlukta zamanla ilgili birinci sembol, **24 Bölümlü Cetvel**'dir. Sembolizması, Masonun zaten sınırlı olan zamanını en ölçülü ve en dengeli bir şekilde değerlendirmesi ve pişman olmayacağı şekilde planlayıp harcamasının öğretisi olarak özetlenir. Masonun sınırlı olan hayatını çok iyi değerlendirmesinin yanın-da; her günün 24 saatini de en iyi şekilde kullanmayı ilke edinmesi gerekir. Masonlar için, cetvel, zamanın değil de sınırlı zamanın iyi kullanılmasının sembolüdür. Bu nedenle, her mason, daha Mesleğinin başında acemi bir Çırak'ken kendisine teslim edilen bu avadanlığı dikkatle kullanmayı ve ömrünün sonuna kadar elinden düşürmemeyi öğrenir. Cetvelini iyi ve zamanını doğru kullanamayan Masonun, eninde sonunda pişmanlık duyması kaçınılmazdır. Bu nedenle, zamanı yönetmeyi zamanında başarabilen Masonlar hem başarılı hem de mutlu insanlar sayılırlar. Ancak, modern dünyanın değişik ve zor yaşam koşullarında, adeta saate karşı yaşayan Masonlara, gününü belirli sabit bölümlere ayırarak yok altı saatini şöyle veya sekiz saatini böyle kullanacaksın diye sınırlamalar getirmek ve öğütlemek akılcı olamaz. Fakat, bu bir sembolik uyarıdır; önemli olan ayrılan zamanın süresi değil, yapılması gereken işin önemi ve gereğidir. Öğretinin temelindeki, Masonların zamanı en iyi şekilde değerlendirebilmeleri için, düşünmeye ve kendilerini yetiştirmeye zaman ayırmalarının mutlaka gerekli olduğudur. Çı-rak Masona verilen 24 Bölümlü Cetvel ve içerdiği öğreti çok değerlidir. Her Ma-son, kendisine tevdi edilen 24 Bölümlü Cetvel'e hâkim olmayı, iyi kullanmayı ve zamanını en yararlı şekilde harcamak için planlayıp uygulamayı bilmelidir.

Masonlukta zamanla ilgili ikinci sembol, **Kum Saati**'dir. Akan zamanla beraber insanın sınırlı olan ömrünün hızla akıp gittiğini ve durdurmanın mümkün olmadığını simgeler. Kum saati arasına tersyüz ederek zamanı durdurmaya çalışmak, nafil ve abesle iştigal edip avunmaktır. Böyle bir bunalımın sonunda, in-san, "*Durdurun dünyayı incek var!*" diyecek kadar zıvanadan çıkabilir. Çünkü, insan da zaman da yaratıktır. Zamanı gelince, ruh ebedi kaynağına dönecektir. Masonlar bunun bilincinde olarak, masonik doğumları olan teklisleri ile ölümle-ri arasındaki sınırlı yaşam sürecinde, zamanı durdurmak veya nasıl geçtiğini an-

lamamak için oyalanmak gibi boş işlerle uğraşmadan, bütün insanlar ve insanlık için yapmaya söz verdikleri **Ülkü Mabedi** için bütün gayreti göstermelidir. Yoksa, zamanı yeterince değerlendirememenin pişmanlığını duyar ve manevî yalnızlıktan kurtulamazlar. Kum saatinin sembolizması iki bakımdan çok anlamlıdır. Birinci önemi, izafi olarak zamanının akıp gittiğini ve bunu durdurmaya kişinin gücünün yetmeyeceğini fiilen göstermesidir. İkinci önemi, akıp giden zamanın aralığını göstermesidir. Ama, Masonun zamanının egemeni olması açısından, zamanının sürekli akışını göstermesi şeklindeki ilk önemi çok daha baskındır.

Masonlukta zamanla ilgili üçüncü sembol, ölüm meleği **Azrail'in** elindeki **Tırpan**'dır. Zaman da dahil her yaratılanın belirli bir maddî ömrü vardır ve canlılar fânîdir. **Her canlı ölümü tadıcıdır ve her canlı O'na döner.** Azrail'in tırpanını ne zaman savuracağı ve ne zaman ruhu bedenden ayıracağı hiç belli değildir. Ölüm her an kapıyı çalabilir. Deli Dumrul gibi, "*Bekle, ben henüz hazır değilim!*" denilemez. Ama, insan aynı Hiram'la simgelenen mason gibi, Ölümünden Önce Ölmüşse, Azrail'in ölüm tırpanının rüzgarı, ferahlatıcı gelir. Tırpan, Masonlar için ölümün kaçınılmaz olduğunu hatırlatan çok önemli bir semboldür. Bazı obediyanlarda, doğrudan doğruya önemli bir derece sembolü olmasına karşın; bazılarında yoktur. Ancak, *Tefekkür Hücresi*'ne genellikle bir iskeletle birlikte çizim veya nadiren cisim olarak konulmuştur. Bazen de, **Tırpan ve İskelet**'in yerini daha kullanışlı ve anlamlı olan Kurukafa alır. Çünkü, elinde tırpanla betimlenen ölüm meleği, Hristiyanî bir anlayışı ifade eder. Diğer Semitik dinler için yeterince anlamlı ve etkili değildir. Ama, **Kurukafa**, hele üzerine İki Çapraz Kemik de konursa, adeta evrensel boyutta ölüm simgesidir. Dolayısıyla Tırpan, Masonlukta, süreli zamanın sona ermesini sağlayan ve bu işlevi hatırlatan değerli bir semboldür.

Masonlukta zamanla ilgili dördüncü sembol, **Tabut** (veya bazı obediyanlara göre **Mezar**)'tur. Tabut, Masonlukta landmark olarak alınan önemli bir efsanede bulunan ve bu nedenle çalışma tablosuna resmedilen çok önemli bir semboldür. Tabutun iki ayrı önemli sembolizması vardır. Birincisi ve daha basit anlaşılır olanı, herkes için kaçınılmaz sonun mutlaka ölüm olacağını açık seçik göstermesidir. Adeta, evrensel bir semboldür. Masonik inancın temel kurallarını etkileyen İbrahimî dinler ailesinin dışındaki diğer inançlarda da genel olarak tabut ve mezar olgusu çoğunlukla vardır. Bu nedenle tabut da, aynı çift çapraz kemikli kurukafa gibi evrensel düzeyde ölüm simgesidir. Tabut veya Mezar sembolü, Masonlara ve bütün insanlara, nasıl yaşarlarsa yaşasınlar sonlarının mutlaka ölmek; tabuta ve mezara girmek olduğunu anlatır. Buna bağlı olarak sınırlı hayat sürelerini yani maddî ömürlerini en iyi şekilde geçirmeleri için, sembolizması ise, ahireti yani ruhun ölümsüzlüğünü ve bir aşama ileri olarak yeniden dirilişi inanç landmarkı kapsamında benimseyen muntazam Masonluk için, tabut veya mezarın öteki dünyadaki yeni yaşama açılan bir kapı olmasıdır. Bu bakımdan mezar veya tabut, özellikle Masonlara, yeni yaşamlarında hangi boyut ve anlamda bir zamana sahip olabileceklerini düşündürmesi yönünden hem metafizik hem felsefî açıdan çok önemli bir semboldür. Masonlukta sembolizmadan felsefeye geçişin en

önemli ögesi olan Hiram Efsanesi'nin temel öğretisi zaten bu anlamda "*ruhun ölümsüzlüğü*"nü açıklamaktır.

Masonlukta zamanla ilgili beşinci sembol, Akasya'dır. akasya, safiyet, masumiyet, ilâhî adalet hatta tekris gibi kavramların dışında özellikle ölümsüzlük daha doğrusu ruhun ölümsüzlüğü simgesi olarak bilinir. Akasya sembolü, sembolik Masonluğu felsefi Masonluğa bağlayan önemli geçişlerden biridir. Akasya, sembolik önemini ve değerini felsefi düzeyde de arttırarak sürdürür. Masonlukta, tabutun üzerine konulan veya mezarın üzerine dikilen maddî âleme ait akasya, beden ölümünden ruhun ölümsüzlüğü arasında bir geçiş; tek başına akasya doğrudan doğruya ruhun ölümsüzlüğünün yani manevî âlemin simgesidir. Tabut veya mezar, nasıl ki öbür dünyaya açılan kapıysa; akasya da öbür dünyanın ta kendisinin yani aranan Hakikat'in sembolü veya anahtarıdır. Bu dünyadan öbür dünyaya geçişte zamanın izafiyeti ağırlık kazanır; bugünün zamanı öbür dünya boyutunda, aynı atomik mesafelerde ve galaksiler üstü mesafelerde olduğu gibi, geçerli değildir. Dolayısı ile öbür dünya zamanı hakkında bâsiret dışında aklî bilgimiz yoktur. Ancak, "*Kutsal Kitaplardaki dünyanın altı günde yaratılması ile ruhun ve meleklerin günlük hızının dünyadaki ellibin yıllık hıza eşdeğer olduğu*"; boyutlarımız dışında kaldığı için öbür dünya dediğimiz mekânda, hızların kozmik mertebelerde olabileceğini ve maddeden münezze ama gerektiğinde enerji-madde-enerji arasında devinen saf bir enerji kütesinin mevcut olabileceğini akla getirmektedir. Bu nedenle, akasya sembolü dinamik bir öğreti yanında derin tefekkür gerektiren mânâ zenginliğine sahiptir.

Bu beş sembol, masonların zamana verdikleri değer en somut göstergeleridir.

Franz Liszt Makalelerine ait Kaynakça

Geçen sayımızda yayınladığımız İsmail İşmen K.'in Franz Liszt ile ilgili araştırmalarını kaynaklarını Kardeşlerimizin bilgilerine sunuyoruz.

1. Lennart Rabes, Franz Liszt - The Freemason, Ars Quatuor Coronatorum, Volume 96, London 1983.
2. Ziya Umur, Nur-u Ziya Sokağı, Mimar Sinan, Yıl 1984, Sayı 52.
3. Suha Umur, Topkapı Sarayı Müzesi Arşivinde Donizetti Ailesine ait Evrak, Topkapı Sarayı Müzesi, Yıllık 2, İstanbul 1987.
4. Giornale e Memorie Diverse di Giuseppe Donizetti, Topkapı Sarayı Arşivi, yazma
5. Said N. Duhani, Eski İnsanlar, Eski Evler, 19. Yüzyıl Sonunda Beyoğlu'nun Sosyal Topoğrafyası, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul 1984.
6. Taha Toros, Liszt'ten İstanbul'da kalan Anılar, Tarih ve Toplum, Sayı 65
7. Türk Temalar, Liszt, "March-Paraphrase for Sultan Abdülmedjid Khan" on a Theme by Giuseppe Donizetti Pasha, Op. 87, Piyano : Ergican Saydam
8. Prof. Koral Çalgan, Franz Liszt ve M. R. Gazimihal'in bir araştırması, "Liszt'in İstanbul Konserleri", Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara 1991
9. Das deutsche Freimaurer Magazin, Humanität, No. 6, September 1986, Frankfurt
10. International Liszt Center for 19th Century Musik Ltd.: "Liszt Saeculum" No. 32/33, 1983/84
11. Albrecht Berger, "Freimaureisches über Franz Liszt", Bundesblatt No. 2/1933.

DENİZLERDE MASONLUK (II)

(Eski deniz kaptanı JOHN STOREY'in araştırmaları)

Hür Masonluğun 1841 yılında Hawai'ye gelebilmesinde bir deniz kazasının rolü olmuştur. Fransız Balina gemisi "Ajax" Pasifik Okyanusu'nda "Anna Maria" adlı gemiye pruvadan çarparak batırmıştı. Anna Maria'nın tüm mürettebatı kurtarıldı ve "Ajax" Honolulu, Hawai'de havuza alındı. Ajax, Pasifik Okyanusunda veya seyahatının diğer bölgelerinde Localar kurması ve berat vermesi için görev dökümanlarına sahip olan Mösyö Le Tellier tarafından kumanda ediliyordu. Kendisine Fransa Grand Orient'ı tarafından Fransa Büyük Vekili ünvanı verilmişti.

Bu K. Honolulu'da dünyanın çeşitli ülkelerinden gelmiş ve içlerinde birçok Masonun bulunduğu bir grup insanla karşılaştı. Mr. Le Tellier özenle seçilmiş birkaç kişiyle toplantı yapıp onlara sırrını açıkladı. Özetle, Le Tellier 8 Nisan 1843'te "Ajax" gemisinde "Le Progrés de L'Océanie" adlı Locayı kurdu. Yangın sırasında evrak yok olduğu için bu ve daha sonra ki toplantılar hakkında fazla detaylı bilgi bulunmamakla beraber, Fransa arşivleriyle bu olay kanıtlanmıştır. Hür Masonluğun adalara ve Mississippi nehrinin batısında Pasifik yarımküresine yayılması hep "Ajax" gemisinin, balina yağı lambasının titrek ışığıyla aydınlatılmış bir odasında gerçekleştirilmiştir. Bu olaydan kısa bir süre sonra birçok kişi adaları terk edip Kaliforniya'ya altın aramaya gitmiştir. Kaliforniya Büyük Locası resmen 19 Nisan 1850 yılında açılmış ve 22 No.lu Hawai L.'sı da Şubat 1852 yılında Honolulu'da kurulmuştur. Kaliforniya Bü. L.'sı, kuruluşunu deniz ve karayolu ile Kaliforniya'ya gelmiş iki ayrı grup Masona borçludur. San Fransisko Nob Hill'deki "Masonic Memorial'in vitraylı penceresi, Kaliforniya'ya deniz yoluyla gelen insanların anısına ithaf edilmiştir.

Birçok gemi kaptanına yerleştikleri yerde Loca kurma yetkisi verilmişti. Bunlar "Deniz Locaları" olarak anılmaktaydı. 1673 ve 1767 yılları arasında askeri ve ticari binlerce gemi Uzakdoğuya sefer yapmıştı ve bunların çoğunda kendi Locaları bulunmaktaydı. 1784 yılında "Empress of China"nın öncülüğünde 18. yüzyılın sonuna doğru Amerikan gemileri Uzakdoğuya ulaşmaya başladı. İrili ufaklı bu gemilerin hemen hemen hepsinde "Seyahat Locaları" mevcuttu. O yıllarda İngiliz ve Amerikalılar arasında kuvvetli bir dostluk bağı bulunmaktaydı. Bu dostluk bağına Masonluğun ve onun öğretileri olan Kardeşçe Sevgi, Yardım ve Hakikat kavramlarına bağlayabiliriz. Masonik kayıtlara göre birçok Amerikalı kardeşimizin ve onların oğullarının İngiliz, İrlanda ve İskoç Localarında görev aldıkları belirtilmiştir. Ayrıca, İngiliz imparatorluğunun uzaktaki sömürgelerinde asayiş sağlaması ve ticaret yollarını korumak ile görevli alay ve birliklerin taşınması deniz yolu ile gerçekleştiriliyordu. Bu alayların hepsinin "Seyahat Loca-

ları" vardı ve gemilerinin çoğu Masonik törenleri gerçekleştirebilecek şekilde donatılmışlardı. O günlerde kara ve deniz kuvvetlerinde çok sayıda Mason bulunmaktaydı.

Söz konusu yıllarda Masonluk ve denizciler üzerine yapılmış bir çok çalışma vardır. Bunlardan biri Mason bir gemi kaptanının, bir Batı Hint limanında çıkan ayaklanmada yaklaşık beşyüz kişiyi alıp denize açılarak onların hayatlarını kurtardığını, diğer bir hikâye ise bir koruyucunun Loca toplantıdayken güvertede nasıl dolaşp görevini yaptığını anlatır. 1872 yılında "Mary Céleste" adlı gulet Cebelitarık'a gitmek üzere New York'tan hareket etti. Birkaç hafta sonra Portekiz'in batı kıyılarından 600 mil kadar açıktaki terkedilmiş vaziyette bulunduğunda gemide hiç bir kimse yoktu. Gemide, şahsi eşyalar arasında iki Masona ait evrak bulundu. Bir kaç yıl sonra bir dergide çıkan bir yazıda bu evrak hakkında bazı ipuçları ortaya atıldı. Captain Briggs'in sık sık Cebelitarık'a gittiği ve bu limandaki St. John's Locasına mensup olduğu anlaşıldı. Daha yakın zamanlarda 1937 yılında Japonlar Shanghai'ye saldırıya geçtiğinde, bir Masonun yönetimindeki bir yolcu gemisi, bir grup mülteciyi almak üzere deniz kuvvetleri tarafından görevlendirilmişti. Gemi nehir boyunca hareket ederken Japonların saldırısına uğradı. Geri çekilmek zorunda kalan gemi nehrin ağzında Japon silâhlarının menziline uzakta demirledi. Ertesi gün bir İngiliz destroyeri Hongkong'a gidecek mültecileri getirdi. Gelen mültecilerden biri yolcu gemisi kumandanının babası idi.

II. Dünya savaşında Burma'nın düşmesinden hemen önce Rangoon'u terkedenden belki de son geminin kaptanı da Masondu. Gemi ağzına kadar mültecilerle doluydu. Rangoon nehrinde seyrederken BBC'de Kentin Japonların eline geçtiğini öğrendiler. Nehrin ağzına ulaştıklarında birkaç mil uzaklarındaki Japon gemilerinden yükselen dumanları gördüler ve sığ sularda güçlükle seyrederek sıyrılmayı başardılar. Japonlardan kaçarak beraberlerinde 600-700 kadar mülteciyi de kurtarıp Kalküta'ya ulaştılar.

(Devam Edecek)

DİKKAT!

"Büyük Üstad, Büyük Üstad Kaymakamı, Büyük Sekreter, üstadı Muhterem "ve benzeri ifadeler, Masonluktaki "ünvan"lardır. "En Muhterem, Pek Muhterem, Çok Muhterem ve Muhterem" ise, "sıfat"lardır. Hitaplarda genellikle isim kullanılmaz ve sadece Kardeşin ünvanı ile hitap edilir: Büyük Üstad, Büyük Sekreter, Üstadı Muhterem.... gibi. İsim, takdim'lerde kullanılır ve sırası ile, önce ünvan, sonra sıfat ve en sonra isim söylenir: "Büyük Üstad En Muhterem Can Arpaç Kardeş", ya da (001 numaralı) "İdeal Muhterem Locası Üstadı Muhteremi Muhterem Aktan Okan Kardeş" denir. Bu sırayı bozmak, meselâ "Can Arpaç En Muhterem Kardeş" ya da "Aktan Okan Muhterem Kardeş" demek yanlıştır. (Masonik Protokol, "III-Taktim ve hitap usulleri"). Ama, muhakkak surette, bu sıralamanın sonunda KARDEŞ kelimesi olmalıdır.

ŞEREF KADEH KALDIRMA - ATEŞ

Celil LAYIKTEZ

Orta Çağ Masonları bir olayı kutladıkları zaman, içinde bir dilim kızarmış ekmek (toast) bulunan şarap dolu "sevgi kupasını" elden ele dolaştırırlardı. tur tamamlanınca, ev sahibi veya şeref misafiri kendine dönen kupayı diker, dibinde kalan ekmeği de yerd. Bu kızarmış ekmeekli sevgi kupası âdeti bazı İngiliz Üniversitelerinde, bu günde sürdürülmektedir.

Çok içmenin gelenek olduğu bir çağda Operatif Masonluk Spekülatife dönüşmüş, bu arada da Loca içinde belirli durumlarda şarap içme âdeti muhafaza edilmiştir. 18. Asrın başlarında, bazı Localarda tekris merasimi esnasında "Sır saklayan Kalbe ve Susmasını bilen Dil'e" kadeh kaldırıldığı bilinir.

Askerî bir disiplinle aynı anda kalkan, beraberce dudaklara götürülen, aynı anda vurarak masanın üzerine iade edilen şarap kadehleri, ilk Alman Masonları'nın (Steinmetzen) yemin merasimlerini tamamlardı. Aynı uygulama, zamanın diğer Alman mesleki kuruluşlarında da izlenebilir.

İngiliz Locaları kutlama ve ziyafetlerinde şerefe kadeh kaldırılacak pek çok fırsat vardır. Ziyafet Üs.nın masasında, kadehlerin hangi sırayla ve kimlere kaldırılacağına dair bir liste mevcuttur. Ziyafet Üstadı, sırayı değiştirmeden, duruma göre bunların bir kısmını atlayabilir.

İlk kadeh Kral ve Meslek Erbabına kaldırılır. Bu çift değerli şerefe içme zaman zaman tartışma konusu olmuş, bazı Masonlar önce Krala sonra Mesleğe kadeh kaldırmak istemişlerse de, an'ane galib gelmiştir.

Glasgow'da 3 No.lu St. John Locasının müzesinde bulunan ve özel "ateşleme" kadehleriyle sürahilerin saklandığı dolabın kapısında "Tanrı Kralı ve Meslek Erbabını korusun, 1684" yazısı okunmaktadır.

1738 tarihli Anderson yasalarına göre, İskoç Masonları 1440 yılında Kral I.ci James ve Masonlar için bu çift şerefe içmişlerdi.

1738-1767 arasında, Üstat şarkısı söylendikten sonra Kral ve Meslek Erbabı'nın şerefine içilirdi. Dublin Parlamento Binası temel atma merasimi (1751) za-bitları da aynı çift şerefe içme olayına rastlanmaktadır.

Başlıca Kadeh Kaldırma Vesileleri:

— Ziyaretçi Kardeşlere kadeh kaldırmak ihmal edilmezdi. Bernard E. Jones K., günümüzde, Locasında ziyaretçilerin şerefine kadeh kaldırmak üzere aşağıda gösterilen ayrı bir ritüelin geliştirilmiş olduğunu yazar:

"Üs. Muh.: K.lerim, şimdi ziyaretçilerin şerefine kadeh kaldıracacağız. 1. Na. K.im, Batıdan gelen mesaj nedir?

I. Na.: Gelenlere sulh.

II. Na.: Ayrılanlara bolluk.

Üs. Muh.: Ve KK.lerim; Doğudan gelen mesaj kalanları kutsamadır.

Sulh—Bolluk ve Kutsama—ZİYARETÇİLERİMİZE.

K.ler: Sulh, Bolluk ve Kutsama—ZİYARETÇİLERİMİZE."

Başka Localarda ziyaretçilerin koro şarkı ile de karşılandığı görülebilir.

— Ebedi Meş.'e intikal etmiş K.lere kadeh kaldırma geleneği kaynağını I. Dünya Şavaşı'nda bulur. Bu merasimi "sessiz ateş" (matem alkışı) tamamlar.

— Masadan masaya kutlamalar: Aniden heyecanlanarak komşu masada oturan K.lerine kadeh kaldırmak veya aynı şekilde mukabele etmek eski bir gelenektir. "Magpie and Stomp Inn"de Masonların toplu yemeği hakkında 1722 tarihli bir yazı şöyle der: "... K.lerin şarkı söylemeleri ve sık sık, masadan masaya birbirlerinin şerefine kadeh kaldırmaları sonucunda politika gibi keyif kaçırın konulara sıra gelmezdi"

Dr. Anderson, Montagu Dükü, John'un 1721 de Bü. Üs. seçildiğinde, "usulüne uygun" şerefe içildiğini kaydeder.

İlk yasa kitabının sonlarına, c. 1723, Anderson, ilk ikisi kendi bestesi olan şarkılar ilâve etmişti. Bunlardan biri olan Üstat Şarkısı beş kısım olup, her kısmın sonuna şerefe içme talimatı getirilmişti: Bunlar sırasıyla: Bü. Üs., Üs. Muh, Na.lar Masonluk sanatına hizmet vermiş İmparator Kral, Prens, Asil, Halk, Rahip ve Bilginlerin anısına, son olarak da Asil Masonların şerefinedir.

"Tüm ciddi işler tamamlandıktan sonra söylenecek"—Çırac şarkısından da şu mısraları okuyoruz:

"Kabul edilmiş Masonun şerefine kadeh kaldırın.

El ele tutuşun

Biribirinize destek olun.

Neş'eli olalım, yüzümüz gülsün:

Hür ve Kabul edilmiş Mason olarak

Her ölümlü insan

Böyle asil bir kadehi

Kaldırmaktan şeref duyar.

Şerefe içme erkânı: Bir dostun sağlığına kadeh kaldırmak ve "bu şarabı sana içiyorum" demenin kaynağı Yunan Mitolojisine kadar dayanır. Musevilik ve Hristiyanlıkta kutsal şarap ve sembolizmasını araştırmak konumuzun dışında kalmaktadır. Mason merasimlerinde kaldırılan kadehe belirli bir el hareketi yaptırılır. İleri—sol—sağ olarak izlediğimiz bu hareket Masonlara yeminlerini hatırlatır. Bazı tarihçilere göre Jakobitler (sürgündeki II. James taraftarları) tanınmak üzere içerken bu el hareketini yaparlardı. Rastladığımız başka ilginç izahların bazıları ise: İskandinav Tanrısı Thor'a saygı işareti, Hristiyanların haç çıkarak gıdayı takdis etmeleri, Duvarcı ustalarının mala ile harcı yerden alıp soldan sağa yaymaları şeklindedir. Aslında böyle zorlamalara gerek de yoktur; söz konusu işaretin yalnızca kapalı ve korunmuş bir mahalde uygulanması bunun ilk spekülâtif Masonların tanınma işareti olduğunu gösterir.

Ateş: Kadeh kaldırırken "Ateş" demek ve kadehi masanın üzerine bıraktıktan sonra alkışlamak çok eskilere dayanır. Aslında alkış, kadehi masaya vurup kırmanın yerini almıştır. Tarih içinde, önem verilen bir temenniden sonra kadehi kırmak, toplu sesle belirtmek, belki de şarabın dibine kadar içildiğini kanıtlamak içindi.

İngiliz Localarında kadeh kaldırma erkânına "firing" (ateşleme) denir. Fransızlar "Feu" (Ateş) tabirini kullanırlar. Alman öğrenci topluluklarında kadehler birlikte kaldırılır, dairesel bir hareketle masaya indirilip aynı anda, tek sesle kırılırdı. Önemli bir temenniden sonra askerlerin merasim ateşi de bu geleneğin kaynağı olabilir. Nitekim, ABD ve Karaib adalarında ateşlemeye "batarıya" denir.

Preston'da (c. 1684) esnaf gildleri başkanının is'ad töreninde, Belediye Başkanı kilise kapısına gelince, karşılama konuşmalarının yapıldığı, kendisine de bir kadeh şarap verilerek, sırasıyla, Kral, Kraliçe, Asilzadeler ve Halk için içilmiş olduğu, Başkanın da her kadeh kaldırışında askerlerin havaya bir salvo ateş ettikleri kaydedilmiştir. "Hannibal" gemisi kaptanı Thomas Philips 1694 tarihli seyir defterinde Afrika'nın Batı sahillerinde "Cape Coast" Kalesinden ayrılmadan önce, Kale subayları ile olan vedalaşma törenini şöyle anlatır: "Her iki gemiden altı-şar adet güverte topunu barutu ile beraber sahile çıkarmış, başlarına da topçu erlerini dikmiştik... Her şerefe kadeh kaldırışımızda erler neş'e ile topları ateşliyorlardı". Cannongate Kilwinning Locası 1820 yılı zabıtlarında şaraba "cephane" denmektedir.

Ateşleme Kadehleri: Silah yerine geçen bardak, zamanla kalın dipli, kırılmaz, kulpsuz kadehlere yerini bırakmıştır. Cam sanayinin henüz gelişmediği zamanlarda bardaklar pahalıydı ve K.lerin kadehleri "kuvvetle", ama "kırmadan" masaya vurmaları beklenirdi. Hattâ, 1767 tarihli Wakefield Locası tatitlerinde "Ateş esnasında patlayan bir bardak" için bir K.e bir şiling ceza kesildiği görülür. Bazı Localar içme bardaklarının yanında "ateşleme kadehleri" bulundurulardı. Masonik müzelerde görebildiğimiz bu ilginç kadehler som camdan yapılmaz ve her iki tarafları da vurmaya elverişli şekildedir. Dolu, ya da boş, ateşleme kadehlerini Masonik semboller süslerdi.

Ateşleme: 1737 tarihli bir Fransız ifşaatında bugünkü "Ateşleme" geleneğinin ilk tanımını okuyoruz: Bü. "Tekris merasiminin sonunda, K.ler otururlar ve Bü. Üs. ın izniyle yeni K.lerin şerefine içerler; Her K. in önünde şişesi vardır... Bü. Üs. "ellerinizi silahınıza götürün" komutunu verir. Peşinden kadeh üç ayrı hareketle dudaklara, sonra soldan sağa ve ileri götürülüp masaya dikine indirilir ve üçlü alkış tutularak üç kere "Vivat" diye bağrılır." Bu metin İngilizce, Almanca ve Felemenkçe'ye tercüme edilerek 1737/8 yıllarında bir kaç kere basılmıştır.

Kendi Mason olmayan Abbé Gabriel L. C. Perau'nun "Hür Masonların Gizi" başlıklı 1742 tarihli ifşaatı çok detaylıdır.: Üs. Muh. masanın başında Doğuda, Na. lar, karşısında, Batı'da yerlerini alırlar. Tekris merasimi olmuşsa, yeni K. şeref konuğu olarak Üs. Muh. nin yanına oturtulur...

"Herkes oturduğunda önünde bir şişe bulacaktır. Şişeye namlu, şaraba Kırmızı Barut, suya da Beyaz Barut denir. Kulplu bardaklar kırılacağından, "Top" adı verilen kulpsuz, kalın dipli kadehler kullanılır. "Merasimle kadeh kaldırıldığına, "Barut al" kumandası üzerine herkes ayağa kalkar ve Üs. Muh. "Doldur" emrini verir ve her K. kadehini doldurur". Silah İleri, Nişan al, Ateş, "Büyük Ateş" komutları içme esnasında uygulanan sırayı belirtir. Üs. Muh.i izleyerek yapılan bu hareketlerin ilkinde eller kadehe uzanır, ikinci komutta kadehler ileri kalkar, son komutta da şarap içilir. Kadehler ileri doğru kalktıktan sonra, hareket sol omuzdan sağ omuza doğru olup, içtikten sonra gene üç tempoda masaya konur, alkış tutulur ve üç kere "Vivat" diye bağrılır.

"Bu içme tarzı tahminlerin üstünde şaşırtıcıdır; hiçbir askerî akademide bu kadar dikkat, beraberlik, merasim ve haşmetle yapılan manevra olamaz. Topluluk ne kadar kalabalık olursa olsun, tek adam gibi davranır; tempo dışında kalan bir kişi göremezsiniz ve sonuna kadar süren bu beraberliği seyretmek büyüleyicidir. Kadehler masaya iade edildiklerinde çıkan ses güçlüdür, ama, asla karışık değildir; en sağlam bardakları kırarak kadar serttir ve tek ses duyulur; bu nedenle de kulpsuz kadeh kullanılır.

"Tesadüfen biri geri kalırsa, Üs. Muh., kadehleri tekrar doldurtmadan, hareketi yeniden başlatır. Uyamayanlar genelde henüz gelenekleri bilmeyen yeni tekris olanlardır.

"İlk kadeh Krala, sonra. sırayla Bü. Üs., Üs. Muh., I Na., II Na. ve Loca K. leri şerefine kalkar.

"Yeni tekris olanların ve ziyaretçilerin şerefine Na.lardan sonra içilir... Merasimle kadeh kaldırılınca herkes ayağa kalkar."

Bu detaylı anlatımda hareketin İleri — Sol — Sağ şeklinde olduğunu görüyoruz. Daha önceki ifşaatta Sol — Sağ — İleri sırası belirtiliyordu.

Birbirini teyid eder mahiyette yukarıdakilerine benzer ifşaattan, 18. asrın başında, Masonların masa âdâb ve merâsimine çok bağlı oldukları anlaşılmaktadır.

1751 de yayınlanan "Le Maçon Démasqué" isimli ifşaat İngiltere'de 1766 yılında "Tüm Haşmetiyle Hz. Süleyman" adı ile tercüme edilmiş, "Strand Tavern" Locası Üs. Muh. i Thomas Wilson da bu esere önsöz yazarak sahip çıkmak istemişti. Burada, kadeh kaldırma merasimi daha önce tarif edilene benzer şekilde anlatılır. Eylemin sonu ise şöyle anlatılır.: *"Şarap içildikten sonra, kadeh mide hizasında havada bir noktaya doğru ileri, oradan sol ve sağ omuzlara götüür, Üs. Muh. in 3'e kadar saymasından sonra da kadehler darbe ile masaya indirilir, üç kere üç alkış tutulur ve üç kere "HÜZE" diye bağrılır."*

1760 yıllarından sonra İngiltere'de de birçok ifşaat yayımlanmıştır. Bunların arasında en önemlisi "J ve B" isimli olanıdır. 1762 tarihli bu ifşaat 1800 yılına kadar bir çok kez basılmış olup "Ateş" le ilgili kısım İngiltere Bü. Locası kütüphanesinde bulunan 1763 baskısından alınmıştır:

"Kısım III-İçme adabı:

"Masanın üzerine yeterince şarap ve punç bulundurulur ve her kişi önündeki bardağa istediği içkiden istediği miktarda koyar. Ancak, ya sırası geldiğinde veya herkesle birlikte içer. Şerefe kadeh kaldırılacağına, Üs. Muh. önce kadehini doldurur ve K.lerden kendisine uymalarını ister. Sonra, Üs. Muh., "K.lerim toplarınızı doldurdunuz mu?" diye sorar. Na. lar, "Doğuda ve Batıda hepimiz toplarımızı doldurduk" cevabını verirler ve askerî disiplinle Üs. Muh. in hareketlerini izleyerek içerler. Üs. Muh. şerefe kadeh kaldırırken üç kere üç alkış isterse, kadeh tutan ellerini kol boyunca ileri fırlatıp üç kere boğazlarının önünden geçi-rerek üçlü hareketle masaya indirirler. Yaklaşık elli kişi olmalarına rağmen tek insanmış gibi hareket tamamlanır, sonra ellerini güğüs hizasına kaldırarak, sağa doğru üç kere üç alkışlarlar ve "HÜZE" diye bağırırlar".

Günümüzde Ateş: İngiltere Bir Bü. L.sının 1919 yılında yayımladığı "The Etiquette of Freemasonry" adlı eserde, merasimle kadeh kaldırma sırası ile alkışın 3'ün kaç katı olacağı aşağıdaki cetvelde belirtilmiştir:

Kral ve Masonluk:	3x9
Bü. Üs.:	3x9
Bü. Bölge Üs.:	3x9
Bü. Üs. Yardımcısı:	3x7
Bü. Na.lar:	3x5
Diğer Bü. Görevliler:	3x3
Üs. Muh.:	3x5
Ön. Üs. Muh:	3x5
Ziyaretçiler ve K.ler	3x3

Aynı eserde ateşleme sırası aşağıdaki gibi verilmektedir:

İleri — Sol — Sağ; İleri — Sol — Sağ; İleri — Sol — Sağ; Üs. Muh. 3'e kadar sayar; Ç. İşareti, 1—2—3 (alkış); Ç. İş.; 1—2 —3; Ç. İş.; 1—2—3.

MERAK ETTİKLERİNİZ

HZ. SÜLEYMAN'IN MABEDİ II

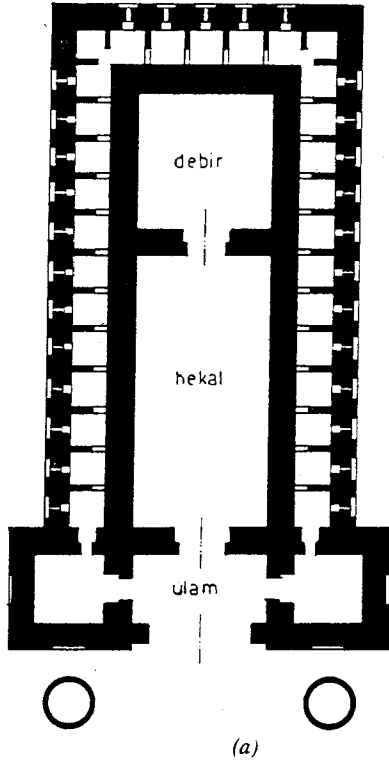
BİNA:

II Tarihler, Bap 3-1'e göre: *Ve Süleyman, RAB in Yerusâlimde babası Davud'a görüldüğü Moriya dağında, Yebusi Ornan'ın harman yeri üzerinde, Davud'un hazırlanmış olduğu yerde, RAB'in evini yapmağa başladı.* Hz. İbrahim'in oğlu İshak'ı kurban etmek üzere olduğu bu dağ Musevilere, Hz. İsa bu dağın "Golgotha" tabir edilen kısmında çarmıha gerildiği için Hristiyanlara, Hz. Muhammet'in gökyüzüne çıktığı yer olduğu için Müslümanlara kutsaldır.

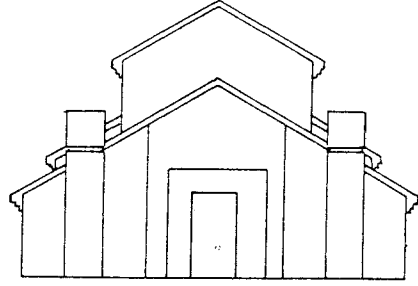
Mabedin Doğu-batı istikametinde inşa edildiği mutlak olmakla beraber, girişinin Masonların uyguladığı gibi Batıdan olup olmadığı belli değildir. Mabet Ark'ın muhafaza edildiği çadır modeline göre yapılmışsa, Çıkış, 26-22'ye göre *"Ve garba doğru meskenin arkası için altı çerçeve yapacaksın"* ve Hezekiel 8-16'ya göre *"Ve beni RAB evinin iç avlusuna getirdi, ve işte, RAB mabedinin kapısında, eyvan ile mezbah arasında, sırtları RAB'in mabedine, ve yüzleri şarka çevrilmiş yirmileş kişi kadar vardı, ve onlar şarka yönelmiş güneşe tapınıyorlardı"* Mabedin girişi Doğudan olmalıydı.

Sur Kralı Hiram inşaat malzemesi ve işçi temininde önemli bir rol oynamış, yağ ve buğday karşılığı sedir ve selvi ağaçlarını vermişti. Mimar Hiram, Adoniram'ın yönetiminde 10000 işçiyi Lübnan sedirlerini kesmek üzere Sidon'a getirdi. İnşaata gerekli taşları taşımak üzere Hz. Süleyman 70000 taşıyıcıya, taşları yontmak üzere 80000 taşçı ustasına ve 3000 kalfaya iş verdi. Mabedin mütevazı boyutlarına bakılırsa ya Tevrat'ta büyük bir abartma vardır, veya bu işçiler Mabedin dışında başka projelerin gerçekleştirilmesi için de kullanıldılar. I. Krallar 5-18 e göre, *"Ve Süleyman'ın yapıcıları, ve Hiram'ın yapıcıları ve Geballılar onları yonttular, ve evi yapmak için keresteyi ve taşları hazırladılar"* (Geba' dan gelen kişiye Giblim denirdi). I Krallar 6-7'ye göre: *"Ve ev yapılmakta iken, taş ocağında hazırlanmış taştan yapıldı; ve yapılırken evin içinde ne çekiç ne balta, ne de demir bir alet sesi işitilmedi"*.

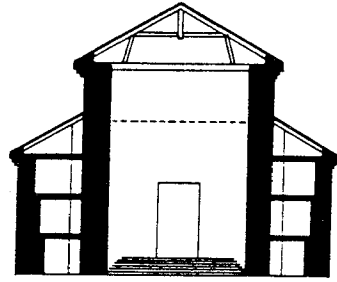
Mabedin boyutları ve şekline gelince, I Krallar 6, 2-6'yı beraber okuyalım: *"Ve Kral Süleyman'ın RAB için yaptığı evin uzunluğu altmış arşın, ve genişliği yirmi, ve yüksekliği otuz arşındı. Ve evin mabedi önünde olan eyvanın uzunluğu evin genişliğine göre yirmi arşındı; ve onun genişliği evin önünde on arşındı. Ve ev için kafesle kapalı pencereler yaptı. Ve evin duvarı etrafına bitişik, hem mabedin, ve hem de iç odanın etrafındaki evin duvarlarına bitişik katlar yaptı; ve etrafında yan odalar yaptı. Alt kat beş arşın genişliğinde, ve orta kat altı arşın genişliğinde, ve üçüncüsü yedi arşın genişliğinde idi; çünkü kirişler evin duvarını tutmasın diye evin duvarı etrafında dış tarafta omuzlar bıraktı."*

(a)

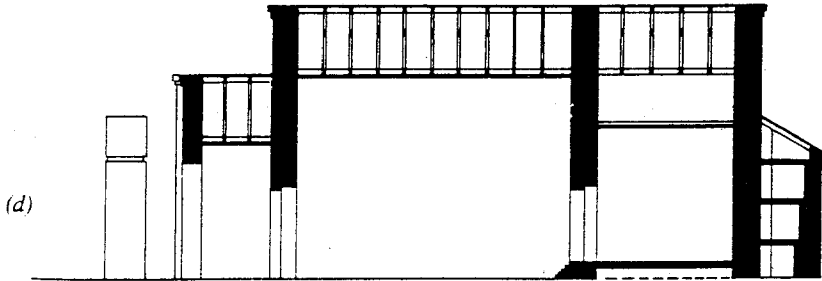

(b)

(c)

0 10 m

(d)

Albert Bontridler K. tarafından, kutsal metinlere göre
Hz. Süleyman Mâbedinin Mimari planı.
a: zemin planı; b: ön görünüş; c: kesit; d: uzunlamasına kesit.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

İÇİŞLERİ BAKANI NAHİT MENTEŞE'NİN TEŞEKKÜRÜ

Frankfurt'da kurulu TÜRKAY Locasının düzenlediği İdil BİRET resitalinden elde ettiği 10.000 DM. geliri, Şehit Emniyet mensuplarının çocukları yararına kullanılmak üzere Emniyet Teşkilatı Mensupları Hanımları Yardımlaşma Derneği Başkanlığına bağışladığını 14. sayımızda kardeşlerimizin bilgisine sunmuştuk. Bu bağış ile ilgili İçişleri Bakanı Nahit MENTEŞE'nin teşekkür mektubunu aynen yayınlıyoruz.

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Emniyet Genel Müdürlüğü

25.11.94 * 302403

Sayı : B.05.1.EGM.0.30.01
Konu : Türkay Locası

Sayın : Can ARPAÇ
Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası
Nuruziya Sokak No: 5 Beyoğlu - İSTANBUL

İLGİ : 05.09.1994 Gün ve 94/74 sayılı yazınız.

Locanıza bağlı olarak, Almanya'nın Frankfurt kentinde kurulan TÜRKAY adlı Loca tarafından, şehit olan Emniyet Mensuplarının Çocuklarına yardım için gönderilen 10.000 DM, İş Bankası Yenişehir Şubesi'nden çekilerek, 1 DM = 24.000.- TL. döviz kuru üzerinden bozdurulmuş ve Emniyet Teşkilatı Mensupları Yardımlaşma Derneği Başkanlığı'nın, Vakıflar Bankası Adalet Bakanlığı Şubesi'ndeki hesabına 240.000.000.- TL. olarak yatırılmıştır.

Yapmış olduğunuz bağıştan dolayı, Şehit Emniyet Mensupları'nın aileleri adına, şahsınızda Türkay Locası'na teşekkür eder, bilgilerinizi rica ederim.

(İmza)
Nahit MENTEŞE
İçişleri Bakanı

İSTANBUL ÜS. MUH.ler DANIŞMA KURULUNDA AŞAĞIDA-Kİ KONULAR GÖRÜŞÜLDÜ

1. Burslu öğrenciler :

Büyük Loca'dan burs almakta olan öğrencilerle yakından ilgilenme ihtiyacının belirtilmesi üzerine onlarla kişisel temas kurarak onları tanımak, okul, aile, sağlık gibi konularda dertlerini dinlemek, güven duygusunu sağlamak üzere çalışacak bir komisyon kuruldu. Bu komisyona gönüllü olarak katılan Üs. Muh. Kardeşlerimiz: Bu komisyona gönüllü olarak katılan Üs. Muh. Kardeşlerimiz Ahmet Sevil (Libertas), Arif Akgün (Fazilet), Nural Turkan (Şefkat), Ömer Erül (Üç Işık), Sedat Uygur (İrem), Bora Yıldırım (Tanyeri) ve Ertuğrul Gazioğulları'nı (Umut) kutlarız.

2. Lokal komitesi :

Nur'u Ziya adresindeki binalarımızın tesisat, bakım, tefrişat, tezyinat, ve mutfak işlerini düzenlemek üzere bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyonda P. Muh. Celil Layıktez K. ile Üs. Muh. Kardeşlerimiz Baki Kuzulugil (Ülke) Tansu Bayraktar (Gün), Davut Berker (Dostluk), Ahmet Turat (Ufuk), Süleyman Savaş (Doruk) gönüllü olarak, görev almışlardır.

3. SEV Vakfı :

19 Şubat Pazar günü toplanan Üs. Muh. ler Danışma Kurulunda İstanbul ve Ankara'da şubelerini kuran SEV Vakfı (Sosyal Dayanışma ve Mutlu Emeklilik Vakfı) tanıtıldı. Büyük Üstat En Muh. Can Arpaç K.in sıcak ve etkin konuşmasından sonra P. Muh. Ahmet Kurtaran K. İzmir / Urla'daki yolları,

18 yataklı hastanesi ile huzur evi kaba inşaatı tamamlanmış, birimlerin tefrişine başlanmış tesisleri projeksiyonla gösterdi. İnşaatın hemen bitiminde, veya 5 - 10 - 15 yıl sonrası için birim satın alanlar, bu birimleri arada sırada veya sürekli kullanabilecekler. Böylece, İzmir'in oto yolla 15 - 20 dakikalık mesafesinde, nefis bir çam korusunun içinde olan bu birimler genç yaşlılara İzmir'de bir stüdyo sahibi olma imkânını da sağlamış olacaktır.

37.5 m² ve 56 m².lik bu stüdyolar, yatak ve yemek odaları, mutfak, banyo + balkon birimlerini içeriyor.

Daha fazla bilgi edinmek isteyen Kardeşlerimiz, Vakfın Ankara ve İstanbul Şube Başkanlıklarına ve İzmir'de Genel Merkezine müracaat edebilirler.

4. Müzik Komitesi

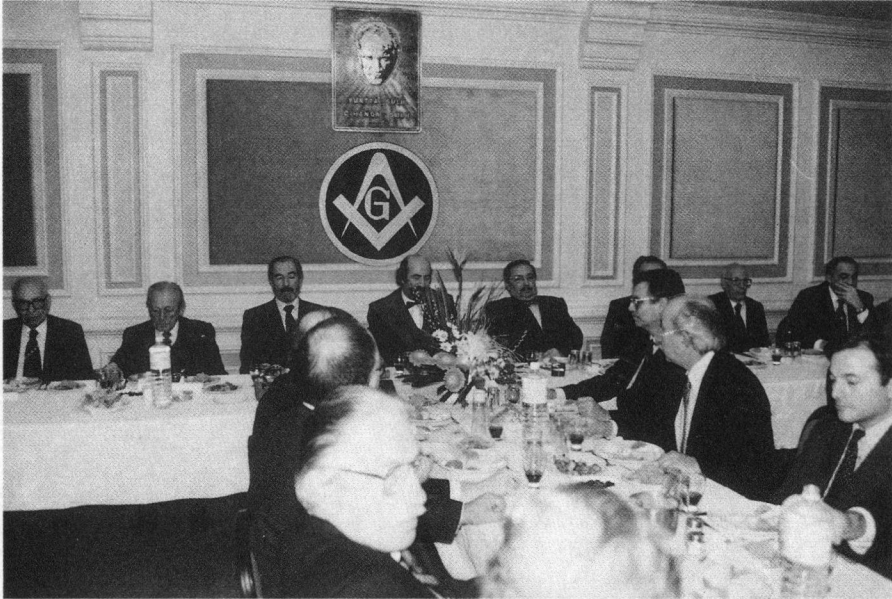
Üstadı Muhteremler Danışma Kurulu'nun gündemindeki konulardan biri de Loca çalışmalarında çalınacak müzik'ti. Büyük Loca tarafından görevlendirilen bir uzman komisyunun uzun süredir bu konuda çalıştığı,

her tören için birkaç alternatif müzik hazırladığı, komisyon çalışmaları bitince hazırlanacak kasetlerin Localara dağıtılacağı ve bundan sonra Loca çalışmalarında başka hiç bir müzik çalışamayacağı belirtildi.

ERSİN ALOK K.in FOTOĞRAF SERGİSİ

Sosyal binamızın giriş katında Ersin Alok Kardeşimizin "Anadolunun

Hazineləri" adlı fotoğraf sergisi açılmıştır. Fevkalade beğeni toplayan bu sergiyi Üs. Muh, ler Danışma Kurulundan hemen sonra, Büyük Üstadımız, Bü. Kurul üyeleri ve Üs. Muh. lerle eşlerinin huzurunda açtı. 3 hafta açık kalacak sergiyi gezmelerini tüm Kardeşlerimize tavsiye ederiz.

118 MATRİKÜL NUMARALI DORUK MUHTEREM LOCASI KURULDU

118 matrikül numaralı DORUK Muhterem Locası gözlerini İstanbul'da Masonik hayata açtı. Tören, ana Loca Güzel İstanbul Muhterem Locasının 10 Ocak 1995 günlü çalışmasında Pek muhterem Reşit Ata, Çınar Şahenk ve Celil Layiktez Kardeşler tarafından gerçekleştirildi. DORUK Muhterem Locasının 40 kurucu üyesi de Güzel İstanbul Muhterem Locasından olup, ilk çalışmalarında geçici görevliler yerine yeni görevliler seçildi, ikinci çalışmalarında da yeni Üstadı Muhterem is'ad edildi. DORUK Muhterem Locasının çalışmalarının Masonluğa hayırlı olması için Evrenin Ulu Mimarının yardımını niyaz eder, ilk günden beri kürsülerinde ritüel bulundurmada çalışan Güzel İstanbul Muhterem Locasını da ayrıca kutlarız.

BÜYÜK LOCANIN GÖREVLENDİRDİĞİ KARDEŞLERİMİZ

A- Yargı Organları:

1- Haysiyet Kurulları:

a) İstanbul

Başkan : Nahit İLBAY K.
 Üye : Besalet BARIM K.
 Üye : Barlas TOLAN K.
 Üye : Doğan TORUNOĞLU K.
 Üye : İlhan ERDENİZ K.

b) Ankara

Başkan : Bülent ÖZENEN K.
 Üye : Metin ERCAN K.
 Üye : Fahri MUSLUOĞLU K.
 Üye : Ali Can ÖZMEN K.
 Üye : Mithat ÇOŞKUNTÜRK K.

c) İzmir

Başkan : Yaşar TEKŞEN K.
 Üye : Suat AYDAR K.
 Üye : Kemal AROLAT K.
 Üye : Aykan OĞUZ K.
 Üye : Yalçın ERALTAY K.

2- Yüksek Haysiyet Divanı:

Başkan : Mustafa Nazmi OKAY K.
 Üye : Yusuf TEZMAN K.
 Üye : Tahsin YAŞAMAK K.
 Üye : Fadıl ALTOP K.
 Üye : Mehmet SÜER K.
 Üye : Yavuz HAKMAN K.
 Üye : A. Erdal ÖNAL K.
 Üye : Orhan GEMİCİOĞLU K.
 Üye : Arslan ATAMAN K.

B- Büyük Müfettişler:

1- İstanbul

001 İDEAL : Nami KARAKULLUKÇUK.
 002 KÜLTÜR : Neşet SİRMAN K.
 003 ÜLKÜ : Ali PULAT K.
 006 KARDEŞLİK : Erdur BEKİROĞLU K.
 007 HÜRRİYET : Fikret DAĞLI K.
 008 SEVGİ : Osman ŞAMLI K.
 009 ATLAS : Nuri YILDIRIM K.
 011 MÜSAVAT : Algun ÇİFTER K.
 017 LİBERTAS : Ergun ÖNEN K.
 018 HAKİKAT : Kıryoki LİASE K.

019 AHENK : Yüksel UMUTER K.
 020 FAZİLET : Erdal YILMAZ K.
 028 ERENLER : Oktay KARAASLAN K.
 029 DELTA : Onur AYANGİL K.
 030 SDCİLAR : T. VİDİNLİĞİL K.
 031 ÜLKE : İskender İRDE K.
 032 ŞEFKAT : Nevzat SERTEL K.
 033 HÜMANTAS: Yomtov GARTİ K.
 034 HULUS : Davit KOHEN K.
 035 FREEDOM : Viktor SİDİ K.
 037 DEVRİM : Mete BARKUT K.
 040 PINAR : Önder ÖZTÜREL K.
 041 SEVENLER: A. ULUYAZMAN K.
 044 HİSAR : S. Rıza KIRKPINAR K.
 048 ÜÇGEN : A. BÜYÜKTUNCAY K.
 049 ÜÇİŞİK : K. DÖŞEMECİYAN K.
 052 GÜN : Rüştü ÇELEBİOĞLU K.
 053 ÖZLEM : Esat GÜVEN K.
 054 BAŞAK : T. Kenan ÇETİN K.
 055 İREM : Erdoğan SOYSAL K.
 057 EVREN : Erol GÜRİSOY K.
 058 PİRAMİT : Erol TÜRKGENÇ K.
 060 NİLÜFER : Fahir TEZCAN K.
 062 BURÇ : Yavuz GÜNTEKİN K.
 067 SEMBOL : Zafer SARIYER K.
 068 GÜVEN : Nüvit ARICAN K.
 074 MEŞALE : İzzet EVİN K.
 075 ANADOLU : Kemal GÖRKEY K.
 077 SEZGİ : Zafer KURAL K.
 080 AVEHİKMET: Zihni BENGÜER K.
 081 BOĞAZIÇI : Y. KÜTÜKÇÜOĞLU K.
 084 YEDİTEPE : R. GÜMÜŞOĞLU K.
 085 GÖNYE : E. Ekrem GÖK K.
 086 GİSTANBUL : F. KESKİNEL K.
 087 GÜNİŞİĞİ : Haldun TARLAN K.
 089 TANYERİ : Faruk OKUR K.
 090 SADAKAT : Doğan GÜVENÇ K.
 092 MARMARA : Tahsin BATMAN K.
 093 S. GÜNEŞİ : Selçuk ONART K.
 094 DOSTLUK : Ayhan ONUM K.
 095 GELİŞİM : Necati GÖKSU K.
 096 ONUR : Sinan GÜRMEK K.
 098 UMUT : Cevat GÖKŞİN K.
 106 YAKACIK : Cihat BEŞE K.
 107 KADIKÖY : Mehmet Akif AKEV.
 108 GEOMETRİ : Naif TİMUR K.
 111 DOĞU : Ömer HÜLAGÜ K.
 112 ÜLKÜM : Ferruh ÖREN K.
 116 UFUK : Gürkan AKTOLUĞ K.
 118 DORUK : Yıldırım BAYSAL K.

119 ÖRS : Zeki KARAKİMSELİ K.
120 GRANİT : Rıdvan KARTAL K.
121 TESVİYE : Haluk SEZGİN K.

2) Ankara

005 UYANIŞ : Tansu ÇAMLİBEL K.
010 DOĞUŞ : Erdem ÖZSINMAZ K.
1012 YÜKSELİŞ : Seçkin KIRAĞI K.
014 İNANIŞ : Tuncay UZUNHAN K.
015 BİLGİ : Volkan ERKAL K.
021 BARIŞ : Necdet OTTEKİN K.
022 DİKMEN : Atilla YILDIZ K.
027 YILDIZ : Meriç BİLGİNER K.
086 ÇANKAYA : Yener ERGÜVEN K.
038 ARAYIŞ : Behçet SEPİCİ K.
039 ÜÇGÜL : Ahmet AYDOĞDU K.
045 AHİLER : Bülent SALDAMLI K.
046 ÇAĞ : Faruk KAVKERALP K.
080 GİMİRLARI : İsmet CANTÜRK K.
051 EŞİTLİK : Tuğyan DİNÇ K.
056 ANKARA : İBRAHİM ÇUBUKÇU K.
089 YUNUSEMRE : Necdet AÇANAL K.
063 İLKE : Onur ŞENGÜN K.
064 ATANUR : İlhan ERKAN K.
066 ÇUKUROVA : Kadir Sadi ESEN K.
069 ERDEM : Turgut ARTUN K.
070 DENGE : Erçin KASAPÖĞLU K.
08 DÜĞANGİNEŞ : Erdem YORMUK K.
076 TOLERANS : Mediil GELİR K.
09 KUTUPYILDIZI : Kemal KAYNAR K.
083 ÜÇNUR : Ercan TURA K.

088 BAŞKENT : Metin AYDEMİR K.
091 ÇÖKKÜŞAĞI : Yaşar AYSEV K.
101 HOŞGÖRÜ : Enis TUNGA K.
103 ANTALYA : Orhan TOPÇUOĞLU K.
104 EKİN : Mustafa Poğda KÖKÇÜ K.
109 YÖRÜNGE : Osman GÜRTÜRK K.
110 PERGEL : Erdal BARGUT K.
114 UYUM : Erdoğan GÜNERİNÇ K.
117 GÜNEYYILDIZI : Kaya GÜVENÇ K.

3) İzmir

004 İZMİR : Orhan AKBAŞ K.
013 NUR : Aydemir ÖZTÜRK K.
016 PROMETHEE : Okan SELEK K.
024 GÖNÜL : Şadi DEMİRMEN K.
025 İRFAN : Orhan TERZİBAŞIOĞLU K.
026 ÜMİT : Murat ÇİM K.
042 EPHEUS : Raci KABAKÇI K.
047 EYLEM : Ömer HARMANCIÖĞLU K.
061 MANİSA : Levent ERTÖRER K.
065 EGE : Murat GOMEL K.
071 IŞIN : Hasan DAGAL K.
072 BAARI : Tayfun Naci TERÜN K.
078 ÜÇSUTUN : Doğan DİRİK K.
082 KARŞIYAKA : Üner BİRKAN K.
097 BODRUM : Haldan LEVENT K.
099 KORDON : Erdal KARASU K.
102 DOĞA : Teoman GÜRGAN K.
105 TAN : Şükrü BARAN K.
113 OCAK : Türkhan SLEM K.
115 ŞAKUL : Alpay ERGUN K.

YURT DIŞINDAN HABERLER

BİR TÜRK YURDUNA YAPILAN BAĞIŞ

Geçen hafta sonunda 225. kuruluş yıldönümünü kutlayan ZU DEN DREI ROSEN (Üç Gül) Locası. Belediye Senatosunca yapılan bir tören esnasında, Belediye Başkanı Erhard Rittershaus'a 10.000 Marklık bir bağışta bulunmuştur. Bu para, Bergedorf'ta bulunan bir Türk yaşlılar yurduna verilmek üzere takdim edilmiştir.

Loca Üs.: Muh.i Gerhard Stippvogel: "İrk düşmanlığına ve yabancılara karşı yapılan hareketlere karşı oldu-

ğumuza, bu suretle işaret etmek istedik" dedi.

(Hamburger

Abendblatt - 30.1.1995)

Mehmet Fuat Akev

BRITISH COLUMBIA

British Colombia Salmon Arm kentinde 52 No.lu Salmon Arm locası Kardeşleri tedavi için Vernon Kelowna veya Kamloops merkezlerinden birine gitmek isteyen ancak maddi durumu taksi parasını ödemeye müsait olmayan kişiler için bir gönüllü taşıma servisi kurdular. Bir buçuk yıldır başlattıkları bu hizmet esnasında 35 hastayı toplu olarak 7700 kilometre taşıdılar. K.ler mesafelerin çok büyük olduğu Kanada'nın bu eyaletinde, aslında fikri Vancouver localarından aldıklarını ifade ediyorlar. Vancouver ve Vancouver Island Masonları kemoterapi yaptıran kanser hastalarına özel olarak bu hizmeti veriyorlar.

İNGİLTERE BİRLEŞİK BÜ. L.'NİN 21 KASIM 1994 GENEL KURUL TERSİMATINDAN

A) İNGİLTERE BİRLEŞİK BÜYÜK LOCASI VE PRINCE HALL MASONLUĞU:

İngiltere Bir. Bü. L. Massachusetts Prince Hall Bü. L.'sını (Zenci Büyük Locası) tanıdı. Günümüzün standartlarına göre Prince Hall Masonluğunun kuruluşu muntazam değildi. Ancak, 18. y.y.'da Kuzey Amerika'da 3 büyük loca nizami olan 3 loca tarafından değil de ikişer loca tarafından,

New Jersey Bü. L.'da bir Mason Kongresi tarafından kuruldu. Günün koşullarına göre Prince Hall Bü. L. sının kuruluşu, garip olmakla beraber, muntazam kabul edilebilir. Günümüzde ise, Prince Hall Bü. L.'sının çalışmaları örnek olabilecek bir intizam içindedir.

1988 yılında Massachusetts Prince Hall Bü. L. Büyük Üstadı İngiltere'den tanınma talebinde bulunmuştu. Konu 300000 zenci masonu kapsamaktadır.

Aynı ülkede birden fazla büyük locanın tanınmış olması ilkesi ihlâl edilmiş gibi gözüküyorsa da bu olağanüstü durum göz önüne alınarak ve Massachusetts Büyük Locasının izni ile söz konusu tanıma gerçekleşmiştir.

b) İNGİLTERE BİRLEŞİK BÜYÜK LOCASININ TANIMA ŞARTLARI (21 KASIM 1994)

Giriş:

1. Büyük Locaların tanınmaları ile intizamları bağlı konular olmakla beraber ayrı mütalaa edilir.

Temel ilkeler:

2. Büyük Locanın tanıma ilkeleri 1929 yılında saptanmıştı. Bu bir ilke deklarasyonu olmayıp bir kodifikasyondur ve o güne kadar Bü. L. nın uygulamış olduğu ve ileride de uygulayacağı ilkeleri içeriyordu. Anayasa Kitabında, ayrıca "Freemasonry's External Relations" broşüründe tekrarlanan bu ilkelerin sayısı sekizdir. Tanınabilmek için bir Büyük Locanın sahip olması gereken nitelikleri şunlardır:

a. Kuruluşu (origin) muntazam olmalıdır. (Paragraf 3'e bakınız)

b. Gerçekten bağımsız olmalı ve kendi kendini yönetebilmelidir. (Paragraf 4'e bakınız.)

c. Aşağıdaki landmarklara uymalıdır:

i. Üyeleri bir yüce varlığa inanmalıdır (E.U.M.);

ii. Yemin Kutsal Kitabın üstünde veya önünde edilmelidir;

iii. Loca açık olduğunda üç Büyük Işık açık olmalıdır;

iv. Loca içinde dinsel ve siyasal tartışmalar yasaklanmış olmalıdır;

ve

v. üyelerinin tümü erkek olmalı ve kadın yada mikst localarla ilişkisi olmamalıdır.

Kuruluşun intizamı :

3. İlk Büyük Localar (İngiltere, İrlanda ve İskoçya), İngiltere'de söylendiği gibi, hatırlanamayacak kadar eski zamanlarda kendi kendilerine kurulmuş localar tarafından kurulmuşlardı. 18. y.y.'da ABD'de üç eyalet Büyük Locası ikiyeşer loca tarafından, biri de bir Mason Kongresi tarafından kurulmuşlardı. Daha sonra kurulan Büyük Localar paragraf 4'de belirtilen modern yasalara uymuşlardır.

4. Tanınacak bir Büyük Loca aşağıdaki unsurlar tarafından kurulmuş olmalıdır:

a. Tanınmış bir Büyük Loca, veya

b. Kuruluşu muntazam üç (günümüzde) Loca, yani muntazam bir Büyük Locanın kural ve geleneklerine göre.

Bağımsızlık :

5. Bir Büyük Loca Jürisdiksiyondaki localar üzerinde tartışmasız egemen olmalı ve başka bir Masonik teşkilata tabii olmamalı veya otoritesini onunla paylaşmamalı.

6. Denizler aşırı ülkelerde bu ilkeye Exclusive Territorial Jurisdiction (bölgesinde tek yetkili) tabir edilirken son zamanlarda bu ilkeye istisnaların var olabileceği varsayılmıştır. Böylece, Büyük Localar egemen oldukları ülkede, kendi rızalarıyla başka bir muntazam obediensin da var olmasını kabul edebilirler. (Örneğin, Colombia'da 4 Bü. L. nin tanınmış olması, Yeni Zelanda ve Güney Afrika'nın ülkelerinde İngiltere Bir. Bü. L.'na bağlı locaların bulunmasını kabul etmesi, Washington Bü. L.'na bağlı locaların Alaska'da çalışmaları). Bir Büyük Locanın yetki alanını başka bir Büyük Loca ile paylaşmayı kabul etmesi bunların dışındaki Büyük Locaların da aynı yöndeki isteklerini kabul anlamına gelmez.

7. İngiltere'nin, locaların nerede toplandıklarına bakmaksızın, Kardeşlere bakış açısı basittir ve yukarıda vaz edilen ilkelere uygundur. Pratikte, tanıma söz konusu olunca İngiltere toprak egemenliğine dikkat eder.

Tanıma :

8. Tanıma iki Büyük Loca arasında ikili münasebetlerin gelişmesidir. Bir Büyük Loca İngiltere'den tanıma talep ediyorsa ve zaman içinde de tanınırsa, bu karşılıklı tanıma bir diğer Büyük Locayı bağlamaz.

9. İngiltere Bir. Bü. L.sı tanıma konusunda olumlu yönleri ön planda tutan bir politika izler.

Başka Büyük Localara bağlı Kardeşlerle münasebet :

10. Ziyaretçiler ve ziyaret. Anayasa Kitabının 125 ci maddesi, Üstadı Muhteremleri localarına gelen ziyaretçilerin İng. Bir. Bü. L.'nin tanımış olduğu bir Büyük Locadan geldiklerini araştırmakla sorumlu tutar.

c. PRINCE HALL MASONLUGUNUN KISA TARİHÇESİ

1. 29 Eylül 1784 tarihinde İngiltere Büyük Locası tarafından Boston Eyaleti Massachusetts kentinde 15 Kardeş (aralarında Prince adlı ve Hall soyadlı K.de vardı) berat verilerek, Londra'daki kayıtlara göre, 459 sayılı African Locası kuruldu.

2. African Locası 1797 yılına kadar yardım fonuna iştirak etti ve 19. y.y.'ın başlarına kadar Büyük Sekreterlerle yazışmalarını sürdürdü. Bu dönemle ilgili Büyük Locanın muhaberat kayıt defterinde eksikler çoktur, ve bir tarafın yazdığı mektupları karşı tarafın cevapsız bırakmış olması ihtimal dahilindedir. 1802 den sonra, özellikle Napolyon harpleri ile ilgili olarak Kuzey Amerika ile nakliye ve muhaberat kesilmiştir.

3. 1797 yılında, African Locası, Beratındaki yasaklayıcı kayıtlara rağmen, iki grup Kardeşe müstakil loca olarak çalışabilmek yetkisini vermiştir: 459B sayılı African Locası Pennsylvania'nın Philadelphia kentinde, numarasız Hiram Locası da Providence'in Rhode Island kentinde açılmışlardır. 1808 yılından sonra da başka localara buna benzer yetkiler verilmiş olabilir.

4. 1813 yılında iki Büyük Loca İngiltere'de birleştiğinde, yıllardır temas kurulamayan başka localara da yapıldığı gibi, African locası yeni matrikül kayıtlarına dahil edilmemiş olmakla beraber, kaydı resmen silinmemiştir.

5. Günümüzün Pennsylvania Prince Hall Büyük Locası 1815 de kurulmuştur.

6. 1827 yılında Massachusetts Büyük Locası African Locasının tanınma talebini red edince, Loca kendisini müstakil bir Büyük Loca ilân etmişti. Sonradan African Locası kapandı.

7. 1830'lu ve 1840'lı yıllarda bu yeni Büyük Loca ile ona katılan başka Localar bir Milli African Büyük Locası kurmağa teşebbüs ettiler ancak bu atılım başarılı olamadı.

8. Tüm Prince Hall Büyük Locaları şimdiki Massachusetts Prince Hall Büyük Locasından gelmişlerdir.

ESTONYA'DA MASONLUGUN YENİDEN KURULMASI

**Finlandiya Büyük Kurul Üyesi
Erkçi Borg Kardeşle söyleşi**

(ALPINA, 1995, sayı 1)

Finlandiyalı Kardeşlerin Estonyalılarla her zaman yakın kişisel bağları olmuştur. Dostlarımdan, Estonya Bilimler Akademisi Başkanı Sn. Arno Kööri, istiklalden önce Masonlukla ilgileniyordu, ancak ahlâkî nedenlerle tekris olmak istemiyordu: Masonluk ülkenin hükümetine tabii olmaya mecburdu, oysa, Arno Kööri Sovyet

idarecilerini açıkça tenkit ediyordu, onların yönetimine karşıydı, ve bu nedenle yemin edemezdi.

Bağımsızlığın elde edilmesiyle, Estonyalı Kardeşlerin şartsız Masonluğa bağlanabilmelerine imkân sağlanmış ve bu da onların ahlâki değerlere verdikleri önemi vurgulamıştır. Projemiz Finlandiya'da planlandı ve 1991 yılı Büyük Sekreterler Konferansına (İngiltere) sunuldu. Bundan sonra Masonik tohumları ekmeğe başladı.

Yukarıda sözü edilen kişisel ilişkilerin sonucunda, özellikle bilim ve kültür sahalalarında, ülkenin elit kesimini temsil eden Estonyalı vatandaşların bir araya gelmelerine olanak sağlanmıştır. Adayların geçmişteki politik düşünceleri ile politik-sosyal davranışlarını göz ardı ederek, yalnızca insan kalitesi, eğitim ve Mason ideallerine uyma arzusu dikkate alınmıştır. Kendim, üstadı Muhterem bulunduğum Locamda, 1 Aralık 1991 günü, üç Estonyalıyı Üstat derecesine yükselttim.

Fööniks Locasının tahsis töreni Haziran 1993'de icra edildi, 12 ay sonra da Patria tahsis edildi. Her iki Locada halen 50 kardeşimiz çalışmakta olup iki loca daha kuruluş safhasındadır. Henüz kendi lokalleri olmadığından, Bilimler Akademisinin onlara tahsis ettiği salonda toplanıyorlar.

Bu Localar Finlandiya Büyük Locasına bağlı olarak çalışmaktadırlar. Finlandiya Büyük Locasını da, asrın başında, New York Büyük Locası kurmuştu. Estonya diline çevrilmiş ritüellerimizi kullanıyor, merasimleri ezbere içre ediyorlar. Ezbere öğrenilen kelimelerin akla nüfuz ederek, bu yol-

dan kişiliğin tümünün derinlemesine Masonik ideali mas ettiğine inanıyorum.

Estonya'da 1771 yılında İsis adıyla bir Loca kurulmuştu. İki dünya harbi arasında Tallinn'de, milli kahramanımız **Kalevipoeg** adı ile miks bir Loca çalışmış, ülkede o dönemde muntazam Masonluk teşekkül etmemişti. Sovyet döneminde ise Masonluk yasaklıydı. 1929 yılında, Mason olduklarından üç Kardeşin Moskova'da idam edilmiş olduklarını hatırlatalım.

Yankı olumlu geliyor

Estonyalı Kardeşlerin yeniden kavuştukları özgürlüklerinden mutlu olduklarını söylemek az gelir: İlk önce, bedeli pahalı ödenmiş milli bağımsızlık; sonra da düşünce ve söz özgürlüğünü temsilen, Masonluğun özgürlüğü.

Locaların kurulması basında olumlu karşılandı ve Kardeşler kendilerini göstermekten çekinmiyorlar. Localar ayda bir toplanıyorlar.

Finlandiya Büyük Locası gerekli ritüellik malzemeyi temin etmiş olmakla beraber Kardeşlerin eğitimine gerekli Masonik literatür yokluğunu hissettiriyor. Locaların kütüphanelerini oluşturabilmeleri için Kardeşlerin kitap bağışlarında bulunmaları rica ediliyor.

Sovyet işgalinden çıkan üç Baltık ülkesinden Lituanya'da da bir Masonik uyanma yaşanmaktadır. Ağustos 1993'de Vilnius'da Rönesans isminde bir Loca kuruldu. Locanın üyeleri geçen sene Hamburg'da tekris edildiler.

Estonya Masonları İsviçre ve diğer ülkelerden gelecek ziyaretçileri canı gönülden beklerler.

**ESTONYA: BİLİM ADAMI,
YAZAR, LENNART MERI
DEVLET BAŞKANI**

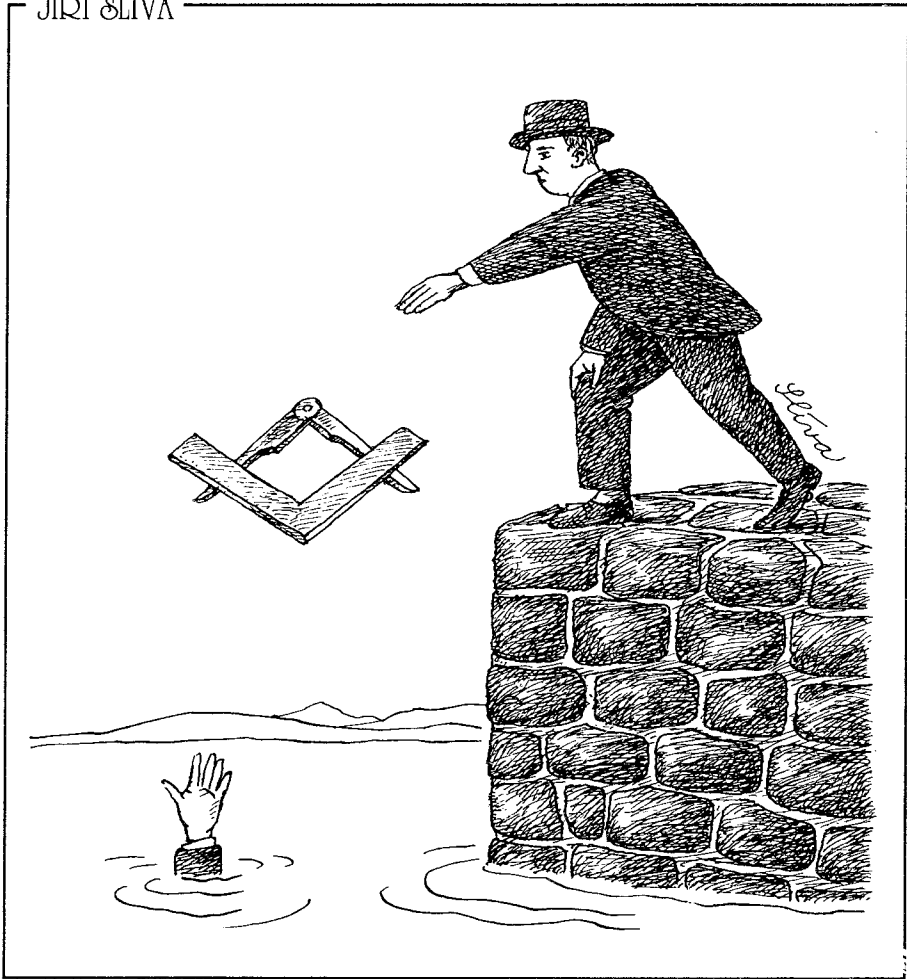
Kuzey ülkelerinde konularında otorite kabul edilen Lennart Meri'nin

etnografya üzerine yayınlanmış birçok kitabı ve filmi olup, Claude Lévy-Strauss ve Roger Caillois ile mukayese edilmektedir.

Çekosyavakya'da Vaclav Havel'den sonra eski Doğu Blokunda ikinci yazar başkan Lennart Meri Masonluğa yakınlığıyla da tanınıyor.

* * *

JIRI SLIVA

[illegible]

LOCA	GÜN	ÜYE ADEDİ	TARİH

Yakacık binamızın çalışmalarımıza açılması ile çok kalabalık olmayan bazı localar Tenue Blanche'larını, Büyük Locanın onayı doğrultusunda bu yeni binamızda yapmak istediler.

Şimdi lütfen, haftanın hangi günü çalışan hangi locanın kaç üyesi bulunduğunu ve Yakacıkta Tenue Blanche'i hangi tarihte yapacağını bulabilirmisiniz.

- 1 - Uzun lokası 10 Haziran için gün almıştı.
- 2 - Cumaları çalışan Kurgu lokası 11 Haziranı seçmemişti ve üye sayısında 39 değildi.
- 3 - Üç Sütun Lokası 40 üyeliydi ve pazartesieleri çalışmıyordu.
- 4 - Üç sütun Lokası, 18 Haziranda Tenue Blanche yapacak salırları toplanan loca değildi.
- 5 - 24 Hazirana gün alan loca, ki bu Kurgu veya Binyıl locaları değildir, 33 üyeye sahiptir.
- 6 - Çarşambaları çalışan loca 37 üyelidir.

ONBEŞİNCA SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI			
İSİM	SOYADI	GÜN	LOCA
SAFTER	YIRCALI	ÇARŞAMBA	ÇORLU L.
NEZİH	MUHTAR	CUMA	GEZGİN L.
JAN	SONAY	SALI	YARINLAR
AHMET	KALEMLİ	PAZARTESİ	BİGBEN L.
ERDOĞAN	GÜRCÜM	PERŞEMBE	BİLİM L.

SYNOPSIS

TESVİYE, March 1995

Cover: Painting by Bro. Carlos Dugos from Portugal.

Inside front cover: Picture by Bro. Teoman Südor as his impressions after the initiation ceremony.

P.3 Grand Master Can Arpaç's talk on the occasion of the 45th anniversary of his mother lodge Müsavat, No. 11 in İstanbul.

P.9 New additions to our library.

P.10 From ancient Masonic Magazines: Foreign relations, 1933.

P.12 Builders' beliefs and rites (continuation).

P.16 Symbolism of "Time" in Freemasonry.

P.18 Reference list for the articles on Bro. Franz Liszt. By mistake the list had not been printed in our last issue.

P.19 Freemasons at sea (continuation).

P.20 Toasts and "Fire".

P.26 What you are curious about: Architecture of the first Temple.

P.28 Local News: The Minister of the Interior thanks the Grand Lodge for a 10000 DM donation by our Brethren in Germany for the benefit of police orphans.

P.29 Scholarships, home for elders in İzmir, report of the committee on music in lodges.

P.30 Consecration of Lodge Doruk No. 118

P.31 List of Brethren in the Law Committees and of Lodge inspectors.

P.32 Donation of 10000 DM by the members of Lodge "Zu Den Drei Rosen" for the benefit of elder members of the Turkish Community living in Berlin.

P.33 The United Grand Lodge of England recognizes Prince Hall Masonry.

- Regulations about recognition.
- Short history of Prince Hall Masonry.

P.35 Freemasonry in Estonia.

P.37 Caricature by Jiri Sliva.

P.40 Masonic medal offered by G.M. Rainer Schicke (United G.L. of Germany) To G.M. Can Arpaç.

Inside back cover: Warrant for the above mentioned medal.

* * *

ALMANYA BİRLEŞİK BÜYÜK LOCASI ŞEREF NİŞANI VE BER'ATI

Bu nişan ve Ber'at
Almanya birleşik Büyük
Locasının 06.11.1994 tari-
hinde Berlin'de toplanan
konvanında, Türk Ma-
sonluğunu Dünyaya ta-
nıtma ve Türkiye ile Al-
manya arasında bir sevgi
köprüsü olan Türkay
Muhterem Locasını kur-
ma yolundaki çalışmala-
rından ötürü Bü. Üs. Can
ARPAÇ Kardeşimize Bü.
Üs. Rainer SCHICKE
kardeşimiz tarafından
törenle verilmiştir.

*Berat Arka Kapak
içinde yer almaktadır.*

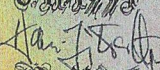

ie Vereinigten Großlogen von Deutschland
Brüderschaft der Freimaurer

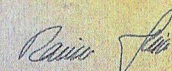
überreichen Dem

Bruder Van Nypae
Großmeister der Großloge
der Türkei
Das Große Ehrenzeichen der Vereinigten
Großlogen von Deutschland

und diese Urkunde verbunden mit den besten
Wünschen. Sie wollen mit dieser Ehrung den
Dank für geleistete Arbeit und bewiesene
Treue im Dienst der Brüderschaft der Deutschen
Freimaurer aussprechen. Ich habe verfügt, daß
diese Ehrung in die Protokollbücher der
Vereinigten Großlogen von Deutschland
aufgenommen und der Brüderschaft zur
Kenntnis gegeben wird.

Berlin Den
6. II. 1978

Großsekretär

Großmeister

KOPYA

